P.M./C.M.A.
INTRARE 2022
Nr. 382/VI/1 din 24.03 2022

24.03.2022 se înregistrează la Curtea Militară de Apel

R O M Â N I A
MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL MILITAR DE PE LÂNGĂ
TRIBUNALUL MILITAR CLUJ
municipiul Cluj-Napoca, str. Dorobanților nr. 8, județ Cluj,
telefon: 0264 595.481, fax: 0264 430.322, email: pm_cluj@mpublic.ro
operator de date cu caracter personal cu nr. 2925

Nr. 704/VI/1/2022 21.03.2022

Către,

PARCHETUL MILITAR DE PE LÂNGĂ
CURTEA MILITARĂ DE APEL

Vă înaintăm alăturat scrisoarea de candidatură pentru alegerea ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii a domnului prim-procuror militar, colonel magistrat Liviu-Alexandru Lascu, împreună cu înscrisurile anexate, respectiv: curriculum vitae, proiectul de candidat și trei declarații pe proprie răspundere.

Cu aleasă considerație,

PRIM PROCUROR MILITAR
Colonel magistrat
Dr. LIVIU-ALEXANDRU LASCU

382/VI/1/2022
col. MUSEALĂ

Către,

COLEGIUL DE CONDUCERE AL PARCHETULUI MILITAR DE PE LÂNGĂ CURTEA MILITARĂ DE APEL BUCUREȘTI

Subsemnatul, ***LASCU ALEXANDRU LIVIU***, cetățean român, născut la data de 1 absolvent al Institutului Național al Magistraturii în luna iunie 1999, încadrat pe funcția de procuror din data de 1.09.1999, procuror militar din data de 1.02.2000, în prezent în funcția de prim procuror al Parchetului Militar de pe lângă Tribunalul Militar Cluj începând din data de 1.01.2021, în temeiul Hotărârii C.S.M. cu nr. 27 din data de 28 februarie 2022, înaintez prezenta ***scrisoare de candidatură*** prin care îmi manifest intenția de a candida pentru alegerea ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile în care am luat la cunoștință despre perioada 04.03-24.03.2022 în care pot fi depuse și retrase candidaturile.

Atașat acestei scrisori de candidatură, potrivit Anexei 1 a susnumitei hotărâri, depun următoarele documente: curriculum vitae; proiect privind principalele obiective de urmărit în cazul alegerii în C.S.M.; declarația pe proprie răspundere din care rezultă că nu am făcut parte și nu am colaborat cu serviciile de informații înainte de 1990; declarația pe proprie răspundere din care rezultă că nu sunt și nu am fost lucrător operativ, informator sau colaborator al serviciilor de informații; declarația pe proprie răspundere din care rezultă că nu am un interes personal ce influențează sau ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate și imparțialitate a atribuțiilor prevăzute de lege.

Cu deosebit respect,

Data 21.03.2022
CLUJ-NAPOCA

Semnătura .....

europass

Curriculum vitae Europass

Informaţii personale

Nume / Prenume	**LASCU, Alexandru-Liviu**
Telefon(oane)	
Fax(uri)	
E-mail(uri)	
Naţionalitate	română
Data şi locul naşterii	
Sex	M
Stare civilă	

Experienţa profesională

- **Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar Cluj/**
- **Universitatea AGORA din mun. Oradea**

Funcţia sau postul ocupat Activităţi şi responsabilităţi principale Numele şi adresa angajatorului Tipul activităţii sau sectorul de activitate Perioada	- **Ministerul Public**, Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar Cluj – ***prim procuror***, din 1 ianuarie 2021 până în prezent; - **Ministerul Public**, Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar Cluj - ***prim procuror adjunct*** - 1 aprilie 2018 – 31 decembrie 2020; - **Ministerul Public**, Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar Cluj - Circumscripţia teritorială Oradea – ***procuror militar*** - 1 februarie 2000 – 1 aprilie 2018; - **Universitatea AGORA din Oradea**, Facultatea de Ştiinţe Juridice şi Administrative – ***lector universitar doctor***, catedra de *Drept procesual penal* – 1 martie 2013 – prezent; - **Ministerul Public**, Parchetul de pe lângă Judecătoria Oradea - ***procuror*** - 1 septembrie 1999 - 31 ianuarie 2000; - **Ministerul Apărării Naţionale** - ***ofiţer de artilerie*** – 1 septembrie 1990 - 1 octombrie 1998.

Educaţie şi formare
Perioada
Calificarea / diploma obţinută
Disciplinele principale studiate/ competenţe profesionale dobândite
Numele şi tipul instituţiei de învăţământ/ furnizorului de formare

- **Universitatea de Vest Timişoara, *Facultatea de Drept şi Ştiinţe Administrative*** – Şcoala de Studii Doctorale, specializarea „Drept penal" – 1 octombrie 2009 - 6 octombrie 2012;
- **Universitatea din Amsterdam, *Amsterdam School of International Relations***, Olanda- Master executiv în Drept Comunitar European si Drept International Public – 5 septembrie 2005 - 26 iunie 2006; Curs finanţat prin programul *Bursa Specială "Guvernul României"*
- **Universitatea Bucureşti, *Facultatea de jurnalism şi ştiinţele comunicării*** - Curs postuniversitar în Relaţii Publice - 1 octombrie 1998 – 1 octombrie 1999;
- **Institutul Naţional de Magistratură** – Secţia procurori - Bucureşti -1 octombrie 1998 – 30 iunie 1999;
- **Universitatea Oradea, *Facultatea de Ştiinţe Juridice şi Administrative*** - Licenţă în Drept – 1 octombrie 1992 - 30 iunie 1996;
- **Şcoala militară de ofiţeri activi de artilerie „Ioan Vodă" din Sibiu** - Licenţă în Ştiinţe Militare – 1 septembrie 1987 - 31 iulie 1990;
- **Liceul Militar „Ştefan cel Mare" din Câmpulung Moldovenesc** – studii liceale – 15 septembrie 1987 – 30.06.1986

Stagii de pregătire profesională

- Participare la seminarii, conferinţe, programe de perfecţionare, delegaţii, în cadrul Academiei de Drept European din Trier, Germania, Reţeaua „European Judicial Network Training", International Judicial Academy, Washington D.C., EUROJUST, Haga, ş.a. **(ANEXA 1)**

Cărţi publicate

- ***Modalităţi de participare la comiterea crimelor date în competenţa instanţelor penale internaţionale***, Editura Hamangiu, ISBN 978-606-678-744-4, Bucureşti, 2013;
- ***Curs de drept procesual penal. Partea Generală. Partea Specială***, Editura Universităţii AGORA din Oradea, ISBN 1843-570x, Oradea, 2017;
- ***Drept procesual penal. Caiet de seminarii***, Editura Universităţii AGORA din Oradea, ISBN 1843-570x , Oradea, 2017;

Articole publicate

- Articole de specialitate publicate în reviste de specialitate precum DREPTUL, REVISTA DE DREPT PENAL, IURISPRUDENTIA UBB, REVISTA UNIVERSUL JURIDIC, AGORA INTERNATIONAL JOURNAL OF JURIDICAL SCIENCES (AIJJS), sau în cadrul unor conferinţe ştiinţifice organizate de Asociaţia Română de Ştiinţe Penale, Centrul de Studii şi Cercetări Juridice Europene şi Universitatea Agora din O. **(ANEXA 2)**

Aptitudini, competenţe şi performanţe profesionale

- **Locul II** – Concursul regional de speţe din domeniul infracţiunilor de corupţie, conflict de interese, evaziune fiscală, contrabandă şi spălarea banilor, organizat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie în mun. Alba-Iulia, 17 – 18 octombrie 2017;
- **PREMIU SPECIAL** pentru o nouă abordare în cazuistica parchetelor militare - Concursul naţional de speţe din domeniul infracţiunilor de corupţie, conflict de interese, evaziune fiscală, contrabandă şi spălarea banilor, organizat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie în Poiana Braşov, 13 – 14 noiembrie 2017;

Limba maternă Limba română

Limbi străine cunoscute
Autoevaluare

	Înțelegere				Vorbire				Scriere	
	Ascultare		Citire		Participare la conversație		Discurs oral		Exprimare scrisă	
Limba engleză	B2	Utilizator Independent	C1	Utilizator Experimentat	C1	Utilizator Experimentat	C1	Utilizator Experimentat	C1	Utilizator Experimentat
Limba franceză	B2	Utilizator Independent	B2	Utilizator independent	B2	Utilizator independent	B2	Utilizator independent	B2	Utilizator Independent

Certificate de competențe lingvistice:
Lb. engleză:„British Language Teaching Center - Amsterdam, Aprilie 2006, Nivel „ Fluency B"
Lb. franceză: „ Centrul de limbi moderne" al Facultății de Litere din cadrul Universității Oradea, Nivel „B2" Aprilie 2014

Competențe și aptitudini de utilizare a calculatorului

Microsoft Office: Word, Power Point, Excel, aplicații Windows ș.a.

ANEXA 1

Cursuri, seminarii, conferințe, alte activități profesionale

- **European Judicial Training Network**, Paris, 06-10 decembrie 2021, Séminaire *„Court Management"*

- **Ecole Nationale de la Magistrature**, Paris, 09-10 noiembrie 2021, Séminaire **JUSTFREE** - *„Le droit du public à être informé par les juges et/ou les procureurs"*

- **EUROJUST, Haga, 22 – 23 mai 2019** - *„26th Meeting of the Network for Investigation and Prosecution of Genocide, Crimes against Humanity and War Crimes".*

- **Professional Exchange Programme** organizat de **European Judicial Training Network, 15 – 26 octombrie 2018 – Tarragona, Spania;**

- **Enhancing the Quality of Legal Aid: General standards for different countries,** conferință organizată în 22-23 Noiembrie 2017, în Vilnius, Lituania;

- **Academy of European Law Trier** - Seminar științific organizat în Trier, Germania 27 Oct.- 29 oct. 2015 pe tema: *„ Aspecte privind jurisprudența Curții de Justiție a U.E. în materie penală (Fr)";*

- **EUROJUST, Haga, 28 – 30 octombrie 2013** - *„15th Meeting of the Network for Investigation and Prosecution of Genocide, Crimes against Humanity and War Crimes".*

- **Academy of European Law Trier** - Seminar științific organizat în Kitzbuhell, Austria 25 Oct.- 26 oct. 2012 pe tema: *„Cooperarea judiciară în materie penală a statelor U.E.. Mandatul de arestare european";*

- **Academy of European Law Trier** - Seminar științific organizat în Trier, Germania 16.- 18. Nov. 2008 pe tema: *„Combaterea discriminării din perspectiva legislației comunitare europene";*

- **Institutul Naţional de Administraţie Bucureşti** – *Curs de formare a managerilor din domeniul public*, 12. Ian. 2007- 31. Mar. 2007 ;

- **European Judicial Training Network** – Seminar ştiinţific organizat în cooperare cu Şcoala Judiciară Spaniolă pe tema: *„Uniformitatea procesului penal în instanţele europene"*, Barcelona, Spania, 18-20 Aprilie 2007;

- **Academy of European Law Trier** - Seminar ştiinţific organizat în Londra, 25 - 28. Oct. 2006 pe tema: *„Serviciile financiare în Uniunea Europeană"*;

- **International Judicial Academy, Washington D.C., U.S.A.**- Curs de pregătire *profesională - Cunoaşterea sistemului judiciar al S.U.A.* – 03. Mar. 2001 - 17. Mar. 2001;

ANEXA 2

Articole publicate

- **Revista „Dreptul" nr.10/2001**- *„ Aspecte legate de competenţa de soluţionare a cauzelor cu făptuitori militari. Conflicte de competenţă între organele judiciare civile şi cele militare."*;

- **Revista „Dreptul" nr.3/2007**- *„Aplicarea normelor privind concurenţa în cadrul Uniunii Europene"*;

- **Revista „Dreptul" nr.3/2008** - *„Formele participaţiei penale consacrate în jurisprudenţa Tribunalului Internaţional Penal pentru fosta Iugoslavie"*;

- **Revista „Dreptul" nr. 10/2008** - *„Comunitarizarea dreptului penal – premisa unei crize instituţionale în Uniunea Europeană?"*;

- **Revista „Studii şi Cercetări Juridice Europene"**, vol. II, Drept Public - Conferinţa internaţională a doctoranzilor în drept - Timişoara, **aprilie 2010** - *„Aspecte privind influenţa legislaţiei Uniunii Europene asupra dreptului penal al statelor membre"*;

- **Revista „Dreptul" nr. 7/2010** - *„Aplicarea legii penale în timp, în lumina dispoziţiilor noului Cod penal român"*;

- **Revista „Studii şi Cercetări Juridice Europene"**, vol. II, Drept Public - Conferinţa internaţională a doctoranzilor în drept - Timişoara, **mai 2011** - *„Modalităţile principale de comitere a infracţiunilor aflate în competenţa Tribunalului Internaţional Penal pentru fosta Iugoslavie"*;

- **Revista „Iurisprudentia" Cluj-Napoca nr. 1/2012** - *„ Modalităţi principale de comitere a infracţiunilor, potrivit jurisprudenţei instanţelor penale internaţionale: comiterea directă sau autoratul; comiterea indirectă sau comiterea prin intermediul altei persoane; participarea la o „întreprindere criminală comună"*;

- **Revista „Studii şi Cercetări Juridice Europene"**, vol. II, Drept Public - Conferinţa internaţională a doctoranzilor în drept - Timişoara, **mai 2012**- *„Răspunderea superiorilor pentru faptele subordonaţilor – concept de răspundere penală individuală asociat pluralităţii de făptuitori în jurisprudenţa instanţelor penale internaţionale"*;

- **Revista „ Dreptul" nr. 5/2012** - *„Tragerea la răspundere penală a liderilor politici şi a comandanţilor militari în jurisprudenţa instanţelor penale internaţionale – de la participarea la o „ întreprindere criminală comună" la „comiterea indirectă" a infracţiunilor"*;

- **Revista „ Dreptul" nr. 7/2013** - *„Cazul Golovina: o acuzaţie nedreaptă sau o judecată vădit eronată a Tribunalului Internaţional Penal pentru fosta Iugoslavie?"*

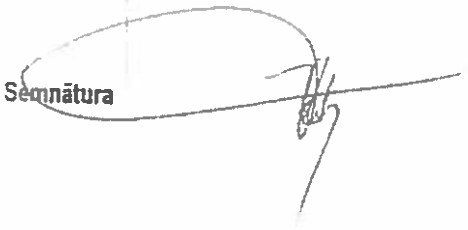
- **Revista de Drept Penal nr. 3/2013** - *„Comiterea indirectă – un instrument juridic inedit în jurisprudenţa Curţii Penale Internaţionale"*

- **Revista „Agora International Journal of Juridical Sciences" nr. 4/2013** - *„The role of the Prosecutor in the investigations and prosecution phases of the criminal process in the light of the New Romanian Code of Criminal Procedure"*

- Law Review vol. III, issue 2/2013 - *„Is the Plea Agreement practice of the international criminal tribunals a pathway to negotiated justice within national jurisdictions?"*
- Revista „ Dreptul" nr. 4/2014 – *„Aspecte privind aplicarea procedurii „Plea Agreement" în jurisprudența instanțelor penale internaționale"*
- Law Review vol. IV, issue 2/2014 - *„Gotovina Case - an unjust charge or a deliberately erroneous judgment of the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia ?"*
- Revista „ Dreptul" nr. 11/2015 – *„Regimul pedepselor în jurisprudența instanțelor penale internaționale"*
- Revista Universul Juridic nr. 2, Februarie 2016 - *„Crima de Agresiune – Un updating sau un upgrading necesar?"*
- Revista „Agora International Journal of Juridical Sciences" nr. 4/2017 - *„Is the on-site criminal investigation a home search, sometimes?"*
- Revista „Agora International Journal of Juridical Sciences" nr. 2/2019 - *„The Plea Agreement – A new way of negotiated justice in the European Judiciaries"*
- Revista „Agora International Journal of Juridical Sciences" nr. 2/2021 - *„The Poligraph examination, from the legal perspective"*

Data și locul întocmirii Cluj-Napoca, 21.03.2022

Semnătura

ALEGERI C.S.M.

2022

PROIECT DE CANDIDAT

PRIVIND PRINCIPALELE OBIECTIVELE URMĂRITE ÎN CAZUL ALEGERII ÎN C.S.M.

Liviu-Alexandru LASCU

Prim procuror al Parchetului Militar de pe lângă Tribunalul Militar Cluj

Aspecte introductive

Alegerile pentru desemnarea membrilor C.S.M., organizate odată la 6 ani, prilejuiește evaluări ale stării generale a justiției din România, dezbateri în privința deficiențelor și neajunsurilor sectoriale ale sistemului judiciar și în mod inerent, analize și proiecte de promovare ale intereselor profesionale ale magistraților. Aceste alegeri mai determină, de regulă, o creștere a nivelului de optimism în rândul magistraților, în sensul în care, aceștia nutresc speranțe că o nouă echipă constituită din aleșii lor va impulsiona implementarea de reforme ale sistemului, va redresa dezechilibrele și inechitățile și va asigura un standard corespunzător de confort profesional.

Dacă în cursul mandatelor celor trei consilii, constituite în baza actualei legislații, au fost sau nu au fost îndeplinite așteptările magistraților, este o chestiune de apreciere a fiecăruia dintre ei. Nu există în mod formal nicio evaluare a acestei activități, nici pe ansamblul duratei unui mandat și nici pe fiecare membru C.S.M. în parte. În mod realist, nici nu ar avea utilitate o astfel de evaluare, câtă vreme, membrii C.S.M. odată aleși, sunt dispensați de grija de a da seama pentru activitatea desfășurată în fața celor ce i-au ales pentru că nu mai pot candida pentru un nou mandat iar, pe de altă parte, cifrele statistice și indicatorii

unei astfel de evaluări nu ar avea, oricum, o relevanță deosebită în percepția magistraților față de activitatea C.S.M.

Este important a se reține, de asemenea, că, nu de puține ori, așteptările magistraților față de membrii C.S.M. sunt mult mai mari decât posibilitățile lor reale de a întreprinde ceva. Pe de o parte, este evident că cele mai multe neajunsuri, defecțiuni structurale, inechități și inadecvări pe care le cunoaște sistemul judiciar, sunt apanajul legislativului. Din această perspectivă, C.S.M., în ansamblul său, are un rol limitat la emiterea unor avize și la participarea în cadrul unor consultări privind legislația din domeniul judiciar dar nu are un rol cheie, determinant, în procesul de adoptare a legilor. Așadar, în cele din urmă, tot ce se întreprinde în domeniul legislativ, este o chestiune de voință politică a unei majorități parlamentare și doar în anumite circumstanțe favorabile, putem vorbi de o anumită influență de tip *soft power* a C.S.M. Pe de altă parte, un membru are puterea de a decide în zonele de competență ale C.S.M., numai în limita unui vot pe care îl dă în secția din care face parte sau al celui pe care îl dă în cadrul plenului.

Am ținut să precizez aceste aspecte doar pentru a sublinia că un *„proiect" privind obiectivele de urmărit ale unui candidat,* reprezintă în fapt o expunere de opinii cu privire la diverse probleme din justiție, o identificare a anumitor probleme și viziunea personală a candidatului privind modalitățile lor de rezolvare. Ar fi o naivitate să ne amăgim că ceea ce prezintă candidatul constituie un proiect de obiective și activități care pot fi implementate aidoma viziunilor sale. Mai mult decât atât, nu există nicio minimă garanție că viziunea candidatului privind modul de soluționare a anumitor probleme, exprimată într-un anume fel în acest *„proiect"*, va fi menținută ca atare în timpul mandatului său.

Din nefericire, prezenta arhitectură instituțională a C.S.M. ignoră pârghiile minimale pe care trebuie să se bazeze exercițiul de putere dintr-o instituție democratică, așa cum se regăsesc acestea în expresia *„power-responsibility-accountability"* (putere – responsabilitate - dare de seamă) din literatura juridică occidentală. Din acest punct de vedere, nu putem să nu observăm că la alegerile pentru fostele C.S.M., au fost candidați aleși de colegii lor pentru modul vocal în care și-au prezentat preocupările pentru drepturile și interesele profesionale ale magistraților iar pe timpul mandatului au ignorat cu desăvârșire aceste preocupări. În schimb, s-au asociat în conclavuri de susținere subterană și uneori fățișă a unor demersuri cu un evident iz politic, unele dintre ele, cu un impact extrem de nociv pentru funcționarea sistemului judiciar. Toate demersurile ulterioare ale magistraților de a iniția proceduri de revocare a respectivilor

membri C.S.M. s-au lovit de un hățiș procedural anevoios care împiedică *de facto*, orice astfel de demers.

Aceste aspecte îndeamnă, la o reflecție serioasă a celor ce votează în a chibzui dacă pentru alegerea candidatului ar trebui să se lase seduși de un „program" promițător dar nesigur în concretizare sau dacă ar trebui să aleagă, în principal, în considerentul calităților personale ale candidatului. Dacă ar fi înclinat să aleagă în acest din urmă considerent, sarcina alegătorului nu e una mai ușoară. În ultima etapă a procedurii de alegere, candidați din toată țara, reprezentând magistrați din curțile lor de apel sau parchetele de pe lângă acestea, concurează pentru 1-3 locuri în C.S.M., în funcție de nivelul ierarhic al instanței/parchetului din care fac parte. În aceste condiții, pentru majoritatea magistraților apare perspectiva de a alege candidați în privința cărora nu au nici cea mai mică cunoaștere personală, de la instanțe și parchete din diferite colțuri ale țării. Cum sistemul judiciar, în mod firesc, nu permite o exhibare a activității magistraților și nici nu există mecanisme de interacțiune de natură a le permite cunoașterea reciprocă la scară națională, aceste alegeri sunt făcute, preponderent, *„în orb"*. În lipsa cunoașterii personale a candidaților, alegerea se face în considerentul unor criterii prea puțin relevante și deseori influențate de un anumit soi de înțelegeri care scot în față candidații versatili, vocali pe anumite platforme online și rețele de socializare, animați de ambiții în promovarea intereselor personale și care, în orice caz, nu sunt legitimați de o susținere în cunoștință de cauză a colegilor. Pe de altă parte, prin modul cum sunt reglementate alocările numărului de membri C.S.M. în prezent, ele au devenit un *„deal"* al marilor curți de apel și mai ales al parchetelor de pe lângă acestea (a se vedea rezultatul ultimelor 2 runde de alegeri ale procurorilor, câștigate exclusiv de procurori din aceste parchete). Nici întâlnirile pe care candidații le pot avea cu colegii lor de la alte parchete nu pot surmonta aceste deficiențe structurale ale sistemului de alegere în C.S.M. pentru că ele nu pot constitui decât o formă incipientă și superficială de cunoaștere. În cel mai bun caz, ele oferă o ocazie de a vedea pe cine nu trebuie ales și prea puțin probabil de a avea certitudini și garanții pentru cine ar trebui ales.

În aceste condiții, și în considerentul în care apreciez ca fiind, totuși, importantă opinia candidatului privind identificarea problemelor din sistemul judiciar și eventual cunoașterea soluțiilor pe care le propune pentru surmontarea acestora, în cele ce urmează, am ales să prezint, într-o manieră sintetică, câteva opinii cu privire la domeniile cele mai importante ale sistemului judiciar și în mod particular, cele specifice activităților din parchete.

I. Aspecte de natură structurală ale sistemului judiciar

În spațiul public apar periodic anumite subiecte privind problemele din justiție iar parte dintre ele cunosc chiar o intensă și sistematică mediatizare (a se vedea, cu titlu de exemplu, actuala problemă a desființării S.I.I.J., sau trecutele probleme ale Protocoalelor cu S.R.I., recursul compensatoriu sau condițiile din penitenciare, e.t.c.). Cu siguranță, acestea reprezintă teme care suscită discuții, analize și soluții din moment ce ocupă agenda publică la un moment dat dar, în ce mă privește, ele sunt mai degrabă niște vârfuri de iceberg, adică ceea ce se vede dintr-o multitudine de probleme care nu se bucură de aceeași vizibilitate. Faptul că în privința lor gravitează un interes aparte se datorează mai ales faptului că fac parte din agenda politică a unor formațiuni politice sau coaliții și prin urmare, capătă o vizibilitate sporită în dezbaterea publică. În realitate, justiția se confruntă cu probleme structurale cronice și acutizate cu trecerea timpului, numai că ele sunt sistematic camuflate de o perdea a ignoranței factorilor de decizie care par că nu găsesc niciodată momentul pentru identificarea corectă a problemelor și adoptarea unor măsuri, în consecință.

Cauza principală care generează o bună parte a problemelor, în opinia mea, o reprezintă actuala arhitectură a sistemului judiciar care a fost edificată pe o anumită viziune politică de la începutul anilor 90, atunci când au fost efectuate modificări de substanță în structura instanțelor și parchetelor. Plecând de la obiective generoase în esența lor, respectiv de a aduce justiția mai aproape de cetățean și de a obiectiviza cât mai mult actul de justiție, au fost înființate curțile de apel, cu o arie teritorială de competență de nivel sub-regional de 2-4 județe (de ce 2 la unele și 4 la altele, rămâne încă un mister) și au fost înființate, de asemenea, un număr foarte mare de judecătorii în orașe mici și chiar în comune. Rezultatul acestui proces a fost sistem judiciar gigant, cu un număr extrem de mare de instanțe și parchete, fragmentat și lipsit de uniformitate iar din punct de vedere al structurării ierarhice au fost înființate nu mai puțin de 4 nivele, un număr neobișnuit de mare și inadecvat pentru o țară de nivel mediu european cum este România. Acest conglomerat de instituții judiciare, cu rol și dimensiuni extrem de diferite, a generat, în mod inerent, dificultăți în adoptarea unor norme adecvate de organizare și funcționare.

1.1. Organizarea în plan orizontal al sistemului judiciar.

În plan orizontal, primul efect negativ al acestei arhitecturi a sistemului judiciar a fost acela al unei lipse cronice de personal la parchetele și instanțele rurale și la cele din orașele mici, din cauza faptului că acestea nu oferă atractivitate magistraților nici din perspectiva confortului profesional și nici al calității vieții personale. Ele au devenit de-a lungul timpului niște stații intermediare în cariera magistraților, iar permanenta fluctuație în schema lor de personal a afectat, în mod inerent, celeritatea și mai ales calitatea actului de justiție. Aceste instanțe și parchete sunt prevăzute cu un număr mic de posturi în statele lor de funcționare, nu mai mult de 3 posturi pentru foarte multe dintre ele, din care, adesea, nu este ocupat, efectiv, nici măcar unul. Astfel stând lucrurile, un procent semnificativ de cetățeni care locuiesc în zone rurale sau în orașe mici se confruntă cu un mod deficitar de înfăptuire a justiției ca serviciu public, fapt ce le afectează calitatea vieții și le induce o neîncredere în autoritățile statului.

Nu lipsită de importanță este și mențiunea că neîncadrarea acestor posturi, în special ale funcțiilor de conducere, a fost suplinită prin uzitarea excesivă și costisitoare a instituției delegării. Acest demers a determinat, subsecvent, alte probleme: încadrarea efectivă a rămas nerezolvată pentru că diurnele de delegare ale magistraților din alte localități au făcut mult mai atractivă această postură decât ocuparea efectivă a postului; veniturile realizate din delegarea la aceste instanțe și parchete au determinat nemulțumiri în rândul celorlalți magistrați care nu au fost preferați pentru astfel de delegări. Pe lângă acestea, volumul de muncă disproporționat de mic al magistraților acestor instanțe și parchete în comparație cu al celorlalți care funcționează în orașe mari, reședință de județ, nemaivorbind de cele ale sectoarelor capitalei, au constituit, de asemenea, un motiv de frustrare. Sentimentul s-a accentuat și din cauza unei viziuni oarecum inadecvate a reglementării privind promovarea pe loc în gradele profesionale superioare, care creează magistraților din aceste instanțe și parchete mici, premise să participe cu șanse mai mari la concursurile de promovare (în special din cauză că beneficiază de timp mai mare la dispoziție și de stres profesional mai redus). În consecință, nivelul salarial al acestora crește în condițiile în care volumul de muncă rămâne același.

Din punct de vedere organizatoric, ajustarea volumului de lucrări al acestor instanțe și parchete prin redimensionarea teritorială, pe lângă faptul că este un demers foarte greoi, implicând deopotrivă C.S.M. și Ministrul Justiției, suscită dileme privind finalitatea: dacă o arondare suplimentară de localități în circumscripția teritorială a unei judecători ar putea să pondereze disproporția

volumului de dosare din celelalte învecinate, demersul ar putea avea efecte contrare dacă respectiva judecătorie se confruntă cu o cronică lipsă de personal.

1.2. Organizarea în plan vertical al sistemului judiciar.

În ceea ce privește structurarea în plan vertical al sistemului judiciar, există, de asemenea, aspecte deficitare care își pun amprenta atât pe calitatea actului de justiție cât și pe cariera magistraților. O primă observație este aceea că o organizare judicioasă și coerentă a sistemului judiciar ar trebui să cuprindă un nivel de bază, al instanțelor care judecă fondul cauzelor, urmate pe cale ierarhică de cele care judecă căile ordinare de atac iar în vârful piramidei, de o instanță supremă care să aibă o competență specială în căile extraordinare de atac, în uniformizarea interpretării legii și în judecarea, preponderent, a aspectelor de drept. Nimic din această ordonare ierarhică nu este respectată în arhitectura sistemului nostru judiciar. Dacă este să mă refer strict la competențele din sfera penală (nu sunt în măsură să apreciez dacă la fel stau lucrurile și în celelalte materii), observăm că: relativ la competența materială, sunt instanțe de fond atât judecătoriile, tribunalele cât și curțile de apel; așadar, curțile de apel nu sunt numai instanțe de apel ci, deopotrivă, și instanțe de fond (prin urmare, oare de ce s-or fi numind astfel?); instanța supremă are, însă, de departe cea mai inadecvată competență pentru că este în același timp instanță de fond, de apel, judecă căi extraordinare de atac precum și acele cauze cu rol de uniformizare a practicii judiciare. Prin urmare, observăm că în materie funcțională, instanțele și parchete sunt caracterizate de un amalgam de competențe care nu au legătură cu nivelul de ierarhizare și care, așa cum vom arăta în continuare, determină distorsiuni majore în calitatea actului de justiție și, deopotrivă, profunde inechități și discriminări ale diferitelor categorii de cetățeni în raport de accesul și calitatea actului de justiție. Această alambicare de funcțiuni ale instanțelor situate pe diferite paliere ierarhice, nu este întâmplătoare. Ea a fost generată de viziunile politice retrograde ale anilor 90 în materie de justiție, perpetuate până în prezent, care promovează ideea că apartenența la anumite categorii profesionale și funcții de demnitate în stat reclamă, implicit, privilegiul de a fi cercetat și judecat de parchetele și instanțele superioare. Prin urmare, curților de apel și instanței supreme le-au fost atribuite competențe de judecarea a cauzelor în primă instanță, în raport de aceste calități, într-un dispreț vădit pentru egalitatea de șanse a cetățenilor în fața justiției și prin afectarea implicită a *superiorității de rang* de care ar fi trebuit să se bucure instanțele de la nivelele ierarhic superioare.

O perspectivă şi mai păguboasă a acestei structurări ierarhice este dată de modul în care se ocupă funcţiile vacante în cadrul instanţelor şi parchetelor de rang superior. Odată cu vacantarea posturilor de la instanţele şi parchetele superioare, ocuparea lor prin concurs se face foarte repede deoarece magistraţii sunt interesaţi să ocupe aceste posturi din motivul determinant al unui volum mai mic de dosare de soluţionat, cu cât instanţa/parchetul în cauză este mai sus în ierarhie. Normele de competenţă din procesul penal, ca să luăm un exemplu din acest sector, determină un nivel de încărcare de tip piramidal, respectiv, un volum de dosare foarte mare la nivelele de bază (judecătorie şi tribunal) şi unul substanţial mai redus la cele superioare. Acestea fiind premisele, au loc permanente mişcări în plan vertical în structura de personal, în sensul că magistraţii urmăresc ocuparea locurilor de la instanţele şi parchetele superioare în timp ce instanţele şi parchetele de nivel judecătorie, în mod deosebit, dar şi unele de la nivel tribunal, sunt într-o cronică lipsă de personal. Este absolut firesc ca magistraţii să se orienteze spre posturile din sistem care sunt mai generoase în ceea ce priveşte confortul lor profesional, dar nu putem să nu observăm că modul în care este conceput sistemul pe nivele ierarhice şi strategia de ocupare a posturilor determină cel puţin două efecte negative: o inechitate în volumul de muncă raportat la remuneraţie, deoarece magistraţii de la eşaloanele superioare au o încărcătură mai redusă de lucru dar o remuneraţie mai mare decât colegii lor de la eşaloanele de bază; completarea schemei de personal, cu preponderenţă de sus în jos, lasă descoperite nivelurile de bază. Această din urmă situaţie este extrem de problematică tocmai pentru faptul că structurile de la nivelul de bază sunt cele cu care justiţiabilii interacţionează în mod primordial. Prin urmare, lipsa de încadrare a lor cu personal determină, în mod inerent, o afectare a celerităţii şi un nivel redus de calitate a actului de justiţie, exact în zona caracterizată de cea mai intensă interacţiune a sistemului cu justiţiabilii. În mediul judiciar este de notorietate faptul că o compromitere a soluţionării cauzelor în fazele incipiente (urmărire penală, judecată în primă instanţă) face de cele mai multe ori imposibilă redresarea lor în căile de atac.

Concluzionând, opinăm că modul în care sunt atribuite competenţele funcţionale ale instanţelor şi parchetelor în plan vertical, conjugat cu modul în care este reglementat parcursul profesional al magistraţilor, determină o întărire a structurilor de rang superior care se adresează unui segment restrâns de justiţiabili şi vulnerabilizează structurile de la baza piramidei ierarhice, adică cele care livrează actul de justiţie pentru imensa majoritate a cetăţenilor.

Cu siguranță că pe lângă cele de mai sus, există multe alte deficiențe structurale care afectează bunul mers al sistemului judiciar, dar am încercat să le scot în evidență pe cele în privința cărora cred că au un impact semnificativ asupra calității actului de justiție și sunt determinate de carențe normative ce datează de foarte mult timp și care par a fi sistematic ignorate.

1.3. Propuneri privind redresarea unor probleme de natură structurală și funcțională a sistemului judiciar

Fără pretenția de a prezenta cele mai adecvate soluții pentru redresarea problemelor identificate mai sus, îndrăznesc să propun câteva direcții în privința cărora, factorii decidenți ar putea să-și îndrepte atenția, cu mențiunea că, în contextul în care sunt expuse, ele nu pot fi altceva decât niște premise de discuții și analize și nicidecum soluții punctuale și detaliate.

*1.3.1. **Reducerea nivelelor ierarhice.*** Prima modificare pe care o consider de natură să simplifice acest megalit structural al sistemului judiciar ar fi *confuziunea judecătoriilor cu tribunalul.* Această din urmă instanță, ar avea astfel o competență teritorială pe raza unui județ și sediul principal în municipiul reședință de județ. Consider că nu e necesară desființarea judecătoriei ca instituție (ținând cont atât de tradiția pe care o are ca instituție cât și de nevoia de funcționare a unor structuri judiciare în afara reședințelor de județ) dar aceasta ar funcționa ca secție teritorială a tribunalului, fără personalitate juridică. Un prim avantaj al unei astfel de modificări ar fi acela că tribunalul ar deveni primă instanță pentru toate tipurile de cauze. Competența teritorială la nivelul tuturor localităților din județ (sectoare ale capitalei) ar permite o echilibrare pe cale administrativă a încărcăturii de dosare între diferitele secții și judecătorii ale tribunalului. Pe de altă parte, în privința oportunității de a menține sau nu anumite judecătorii/parchete în diferite locații din județ, precum și asupra schemei de personal ar trebui instituit un mecanism decizional mai flexibil și adaptat, în care să fie implicat conducătorul tribunalului, al parchetului de pe lângă acesta, C.S.M. și M.J. Ar fi eliminate în acest mod structurile care generează în mod cronic probleme din cauza lipsei de încadrare. Dacă acest demers ar suscita critici cu privire la faptul că închiderea anumitor judecătorii/parchete rurale ar îndepărta cetățeanul de acces la justiție, acestora li s-ar putea invoca argumentul indubitabil că mobilitatea populației este mult mai ridicată în prezent față de cum era la începutul anilor 90. În cele din urmă, pentru justițiabil este mult mai important să

aibă parte de justiție într-un timp rezonabil și de calitate, decât deplasarea pe o distanță mai mică sau mai mare până la sediul organului judiciar.

1.3.2. Desființarea competențelor de primă instanță după materie și după calitatea persoanei (în procesul penal), de la instanțele superioare (curți de apel și I.C.C.J.). A doua măsură care ar contribui la o reașezare funcțională a instanțelor și parchetelor ar fi aceea ca toate cauzele, indiferent de tipul de infracțiune și de calitatea persoanei, să revină spre judecarea în primă instanță tribunalelor. În mod evident, există un orizont de așteptare privind potențiale critici ale acestei modificări, în special de la cei ce susțin ideea că anumite categorii profesionale și demnități publice reclamă norme derogatorii, speciale, în raport de calitatea persoanei.

Argumentele unei astfel de reașezări ar fi următoarele: s-ar întări în mod semnificativ rolul tribunalului ca primă instanță unică, în sistemul judiciar; în consecință, persoanele având calitățile mai sus arătate, nu ar trebui să aibă o temere justificată că ar putea fi cercetate și judecate de procurori sau judecători de slabă condiție profesională sau neexperimentați, de la diverse parchete/instanțe obscure din țară; modificarea ar face reașezarea cuvenită, pe principii constituționale, a egalității de șanse dintre cetățeni în ceea ce privește accesul la justiție; constituirea unor mecanisme-filtru de natură procedurală, ar putea surmonta situațiile în care persoanele ce ocupă anumite funcții sau demnități în stat și care din diverse motive ce țin de exercițiul funcțiilor lor ar putea fi ținta unor hărțuiri netemeinice în justiție, să fie protejate.

Ar rămâne, totuși, o situație atipică, în privința căreia, apreciez că ar trebui să rămână norme derogatorii, cel puțin pentru faza de urmărire penală: este vorba despre magistrați. Spre deosebire de toate celelalte categorii profesionale care reclamă în prezent competențe speciale, magistrații sunt cei care înfăptuiesc justiția și ca atare, sunt parte ai unui sistem ierarhic, cu tot ce implică acest aspect. Prin urmare, înglobarea lor în normele general valabile de competență ar determina anumite anomalii. Astfel, urmărirea penală și judecarea unor magistrați de nivel ierarhic superior, de către procurori și judecători de rang inferior, cu care este posibil chiar să interacționeze profesional, ar constitui o evidentă inadecvare iar realizarea actului de justiție în condiții de echidistanță și imparțialitate, ar putea fi compromisă. Prin urmare, în aceste situații ar fi necesară o exceptare de la regulile de drept comun dar, opinăm că, nu neapărat prin alambicarea rolurilor funcționale ale instanțelor (spre exemplu, curte de apel în rol de primă instanță). Consider că în aceste situații, este mai oportună o implicare a segmentelor de

specializare, și a unor mecanisme-filtru, mai degrabă decât o mutație de roluri judiciare către instanțele superioare. În ceea ce privește competența parchetelor, situația e mai puțin complicată și mai flexibilă pentru că există deja structuri specializate care aparțin parchetului cu rangul cel mai înalt, dar sesizează instanțele de judecată, după normele generale de competență.

1.3.3. Redimensionarea circumscripțiilor teritoriale ale curților de apel.

O altă modificare care s-ar impune în contextul discuțiilor privind reajustarea structurală și funcțională a instanțelor și parchetelor ar fi redimensionarea circumscripțiilor teritoriale ale unor curți de apel. Este cunoscut faptul că anumite curți de apel își exercită jurisdicția pe teritoriul a 2 județe în timp ce altele, pe teritoriul a 4 județe. Criteriile legiuitorului pentru alegerea acestora în maniera în care funcționează în prezent, ca număr și grupare geografică, este absolut necunoscută, cu atât mai mult în acum, la aproape 30 de ani de la această organizare. Cert este că o astfel de arondare creează în mod artificial, structuri semnificativ diferite din punct de vedere numeric și al încărcării cu dosare și, implicit, apariția unor inechități între magistrați, în ce privește raportul dintre volumul de muncă și remunerație. Pe de altă parte, reglementările legale, schema de personal și funcții de conducere precum și orice alte decizii care privesc organizarea acestor instanțe și parchete, vor fi dificil de conceput în maniera în care ele să poată fi corect ajustate pentru instanțe și parchete cu anverguri extrem de diferite.

1.3.4. Structurile specializate ale parchetelor

Aceste structuri specializate au fost de-a lungul timpului subiecte controversate din mai multe puncte de vedere. Un prim aspect a fost acela al dobândirii gradului profesional cel mai înalt pe durata funcționării procurorilor D.N.A. și D.I.I.C.O.T. la această structură, ba chiar pentru toată durata carierei, într-o primă etapă a existenței acestor structuri. Este de înțeles motivația legiuitorului în a alege o modalitate de remunerare suplimentară, în condițiile în care activitatea profesională a celor ce instrumentează astfel de dosare este, în mod evident, una mai intensă, supusă stresului și mai riscantă decât în alte sectoare. Pe de altă parte, stabilirea unor sporuri specifice numai pentru aceste structuri, s-au dovedit soluții neinspirate. Este elocventă situația acelui spor anticorupție pe care îl primiseră procurorii P.N.A. și apoi D.N.A. și care a fost obținut apoi pe cale judecătorească și de ceilalți magistrați care au invocat cu succes motive de discriminare în acordarea acestui spor. Prin urmare, acordarea

gradului profesional cel mai înalt a fost formula aleasă pentru remunerarea suplimentară dar aceasta produce, la rândul ei, un alt soi de inadecvare. Cauzele trimise în judecată de aceste structuri, în cea mai mare parte a lor, sunt judecate de tribunale. Prin urmare, procurorii acestor structuri care reprezintă Ministerul Public în instanță, au un grad profesional, posibil cu două nivele peste cel al judecătorului din complet. Inadecvarea este, ca atare, evidentă și nu numai din perspectiva faptului că procurorul judiciarist are un grad profesional mai mare decât judecătorul care judecă în acea cauză. Este discutabilă însăși rațiunea de acordare a acestui privilegiu unui procuror judiciarist, câtă vreme, este lesne de înțeles, că au fost avute în vedere aceste diferențe salariale pentru cei ce îndeplinesc efectiv activitatea de urmărire penală în cauze de o dificultate evidentă. Aceasta din urmă reprezintă, într-adevăr un temei serios de diferențiere salarială, dar activitatea specifică a unui procuror judiciarist D.N.A. sau D.I.I.C.O.T. nu diferă fundamental de cea a unui procuror din alte parchete de drept comun. Cum este dificil de imaginat o diferențiere a salarizării în interiorul acestor structuri, în funcție de aceste sectoare de activitate, în prezent, rămân și persistă aceste discrepanțe care generează unele sentimente de inechitate. Soluționarea lor este o chestiune delicată și deloc simplă, dar nu imposibil de abordat.

În ceea ce privește competențele acestor structuri, îmi afirm răspicat opinia că ele sunt necesare, trebuie sprijinite în continuare prin alocarea, atât de personal calificat cât mai ales de sprijin tehnologic și logistic corespunzător. Este trist că trăim, în prezent, o ofensivă, mai mult sau mai puțin camuflată, având ca obiectiv reducerea pe cât posibil a competențelor și a pârghiilor de natură informațională și investigativă a D.N.A. În definitiv, majoritatea cetățenilor resimt un nivel încă foarte ridicat de corupție în structurile de decizie la nivel înalt ale acestei țări și este, de asemenea, vizibilă, o eficiență a D.N.A. vizibil redusă față de anii precedenți, în combaterea fenomenului. Situația nu reprezintă altceva decât o consecință firească a unor eforturilor conjugate în această direcție ale unor factori politici interesați, cu complicitatea evidentă a unor magistrați din actualul C.S.M. și beneficiind de decizii cu evident iz politic ale C.C.R.

O discuție aparte se impune a avea în privința S.I.I.J., această structură de parchet care a devenit vedeta mediatică a ultimilor ani. În ceea ce privește atât rațiunea de înființare cât și obiectivele acestei secții, este evidentă intenția factorilor politici decidenți de la momentul respectiv de a o utiliza ca instrument politic de control al magistraților. Acest aspect este devoalat, în primul rând, de modul de reglementare total diferit față de celelalte structuri specializate de

parchet, în aspectele ce țin de organizare, funcționare și recrutare a personalului. Pe de altă parte, profilul de procurori care au fost selectați în această structură este, iarăși, elocvent, în privința obiectivelor reale pentru care a fost înființată. Consecințele negative ale apariției acestei structuri nu se opresc, însă, doar la obiectivul său toxic, acela de a tempera activitatea magistraților „incomozi". Faptul că ea a fost concepută ca o secție centrală, cu sediul în capitală și având o cronică lipsă de încadrare din cauza reticenței procurorilor de a face parte dintr-o astfel de structură, nu are capacitatea de a instrumenta volumul imens de cauze în privința căreia are competență. Prin urmare, lipsa ei de capacitate operativă generează și alte efecte nocive în sensul în care nu este în măsură să soluționeze cauze răspândite pe tot teritoriul țării și care s-ar impune soluționate cu celeritate pentru bunul mers al justiției. Este greu de imaginat cum un procuror de la această secție ar efectua supraveghere tehnică și intervenția operativă într-o cauză în care infracțiunile cercetate se petrec la 400-500 de km depărtare de capitală.

Prin urmare, ținând cont de faptul că în ceea ce privește magistrații, există o necesitate obiectivă pentru stabilirea unor competențe speciale după calitatea persoanei, așa cum am arătat anterior, odată cu desființarea acestei secții, o revenire la competențele anterioare înființării ei ar fi cea mai justă reparație. Într-un context mai amplu de regândire a competențelor speciale în întregul sistem judiciar, ar putea fi supusă dezbaterii existența unei structuri specializate de cercetare a faptelor magistraților dar, cu certitudine nu ar trebui luat în considerare modelul de organizare și funcționare al actualei S.I.I.J.

Consider că s-ar impune și o discuție cu privire la nou înființată a unei structuri specializate în combaterea infracțiunilor de mediu, acel așa numit „D.N.A. al pădurilor". Din nefericire, constat că proiectul în sine nu face altceva decât să servească unui demers ipocrit, dar asumat politic și vehiculat intens pe canalele media. În primul rând, îmi exprim convingerea că realitatea crudă a defrișărilor masive de păduri din România, petrecute în ultimii ani și, în bună măsură, și în prezent, este rezultatul unor fapte de corupție (pentru că e greu de conceput că ele s-au săvârșit fără acordul tacit sau implicarea factorilor responsabili cu protecția fondului forestier) la fel ca și al unor fapte ce țin de crima organizată (există o presupunere rezonabilă că astfel de fapte implică un lanț de făptuitori care au înțelegeri și acționează coordonat în acest demers). Dimpotrivă, chiar destul de răspândite ca număr, consider că nu tăierile ilegale sporadice ale persoanelor care locuiesc în zona rurală și care fac acest demers mai degrabă din motiv de subzistență decât de traficare, reprezintă cauza defrișărilor masive. Prin urmare, ar fi fost sarcina D.N.A. și D.I.I.C.O.T. să destructureze

aceste grupări şi să stârpească fenomenul. Dacă aceste structuri nu au reuşit sau nu s-au aplecat asupra fenomenului, situaţia suscită nişte întrebări în această privinţă, adică cu privire la ceea ce a determinat această lipsă de implicare şi, subsecvent, o analiză a pârghiilor necesare pentru sporirea eficienţei lor pe acest segment de infracţionalitate. Cu siguranţă că o structură unică specializată în domeniu (e chestionabilă însăşi ideea de specializare, adică în ce ar consta de fapt specializarea acelor procurori), va determina cam aceleaşi consecinţe pe care le-am sesizat în cazul S.I.I.J.: pe de o parte, va fi colmatată de o multitudine de cauze minore, dar a căror soluţionare nu constituie stârpirea fenomenului iar pe de altă parte, organizarea ca structură centrală va face greoaie, dacă nu imposibilă, supravegherea şi intervenţia operativă la faţa locului, adică la o distanţă mare faţă de sediul acestei structuri. Aşadar, opinez că soluţia la acest fenomen nu specializarea în mediu şi silvicultură a procurori care funcţionează într-o structură centrală ci focalizarea activităţilor structurilor D.N.A. şi D.I.I.C.O.T pe acest segment infracţional.

2. Aspecte privind cariera magistraţilor

Unul dintre atributele cele mai importante pe care C.S.M. le are este cel referitor la cariera magistraţilor, înţelegând în acest sens, atât aspectele ce ţin de reglementare în domeniul organizării şi funcţionării sistemului judiciar cât şi competenţele sale concrete în această materie. Din această perspectivă, apreciez că problematica trebuie să fie abordată distinct, pe momentele cele mai importante ale carierei magistraţilor, astfel: *intrarea în magistratură; parcursul profesional; pensionarea.* Cu siguranţă, pot exista şi alte domenii ce se impun a fi luate în discuţie dar am considerat că, cel puţin în privinţa acestora de mai sus, sunt câteva aspecte ce suscită discuţii.

2.1. Intrarea în magistratură

În prezent, legea permite ca intrarea în magistratură să fie făcută într-o dublă manieră: prin examen de intrare la I.N.M urmat de cursul de formare iniţială; prin examen de intrare direct pe post, pentru persoanele care au o vechime în activităţi juridice de cel puţin 5 ani. Din perspectiva acestor modalităţi de accedere la o carieră de magistrat, care nu trebuie criticată în principiu, cred s-ar impune şi anumite corecturi, în modul de abordare. Este de notorietate că absolvenţii de I.N.M. sunt repartizaţi în instanţe şi parchete din oraşe mari, adică în locurile mai atractive. Din cauza unei cronice lipse de personal în instanţele şi

parchetele din orașe mici sau cele rurale, periodic se organizează aceste concursuri pentru ocuparea lor directă. Potrivit reglementărilor în materie, magistrații sunt obligați apoi să rămână în posturile respective timp de 3 ani. Neajunsul esențial al acestui sistem este că nu rezolvă ci doar amână cu 3 ani problema de încadrare cu personal în acele instanțe și parchete mici. Desigur, în ipoteza unei restructurări de genul celei propuse anterior, în sensul integrării tuturor instanțelor până la nivel de tribunal, ocuparea cu personal în cadrul judecătoriilor și a parchetelor de pe lângă acestea s-ar pune în alți termeni pentru că trecerea de la o instanță la alta sau desființarea celor lipsite de personal, s-ar face într-o manieră mai flexibilă și care ar surmonta neajunsurile generate de rigiditatea schemelor din prezent. Rămâne, însă, o altă problemă privind accesul în magistratură prin încadrare directă. Este vorba despre lipsa de condiționare a unui stagiu minim de activare în magistratură, pentru a beneficia de pensie de serviciu. Este de notorietate faptul că au fost încadrate ca magistrat astfel de persoane, după o perioadă de timp considerabilă în alte profesii juridice, pentru ca odată admise, să activeze o perioadă minim necesară și apoi să se pensioneze, cu beneficiul unei pensii de serviciu. Prin urmare, pe lângă faptul că această reglementare devoalează o vulnerabilitate care permite specularea în scopuri meschine a profesiei de magistrat, ea nu rezolvă nici problema pentru care a fost creată, adică aceea de modalitate alternativă la formarea inițială din I.N.M. pentru încadrarea posturilor din instanțele și parchetele mai puțin frecventate.

2.2. Parcursul profesional al magistraților.

În privința parcursului profesional al magistraților, doresc să mă refer la trei dintre aspectele esențiale, în privința cărora apreciez că se impun anumite discuții: *avansarea în grad profesional; promovarea în funcții de conducere; delegarea, detașarea și transferul magistraților.*

2.2.1. Avansarea în grad profesional. În ceea ce privește primul aspect, observăm că reglementările actuale prevăd posibilitatea avansării în cadrul unui sistem care face o asociere a fiecărui grad cu nivelului instanței/parchetului ierarhic (judecător/procuror cu grad de tribunal, curte de apel, e.t.c.). și mai observăm că această avansare presupune două trepte: o dobândire, pe loc, prin concurs a gradului profesional următor, (adică, dobândind gradul următor dar păstrând încadrarea efectivă la nivelul actual); o ocupare efectivă a postului la instanța/parchetul ierarhic superior, în urma unui alt examen în care magistratul concurează cu colegii care au gradul profesional corespunzător și doresc

încadrarea efectivă pe același post. Este de notorietate faptul că acest sistem introdus în urmă cu 3 ani, a înlocuit unul relativ similar dar care presupunea în faza a doua, transferul pe post efectiv la instanța/parchetul de nivel superior și nu un concurs, cum este reglementat în prezent. Acest aspect complică în mod serios sarcina C.S.M. care, în prezent, trebuie să organizeze activitatea de avansare efectivă urmând ambele proceduri. Dar nu aceasta este cea mai problematică chestiune ci, din punctul meu de vedere, este extrem de discutabilă maniera în care se organizează aceste concursuri. Din modul lor de reglementare se reține că acei candidați care doresc obținerea pe loc a gradului profesional ierarhic superior, trebuie să dea un examen pe un număr limitat de posturi, la nivel de țară, într-o singură perioadă din an (de regulă în lunile septembrie sau octombrie) iar conținutul examenului rezidă într-un test-grilă de cunoștințe teoretice și unul de cunoștințe practice, respectiv, rezolvarea unor spețe. Neajunsul esențial al acestui sistem rezidă în următoarele aspecte: din perspectiva meritului unui magistrat de a promova pe un grad profesional superior, este absolut de neînțeles cum activitatea practică concretă și rezultatele profesionale ale magistratului în cauză sunt ignorate cu desăvârșire ca și criteriu de promovare; dintr-un alt punct de vedere, organizarea acestui concurs o singură dată în an, cu implicarea unui număr foarte mare de magistrați, are drept consecință o afectare inerentă a activității de rutină a instanțelor/parchetelor în această perioadă (au fost situații în care un procent de 70-80% din magistrații dintr-o unitate au solicitat concediu pentru susținerea examenului); modalitatea de organizare și desfășurare a acestui examen creează niște inechități flagrante între diferite categorii de magistrați, deoarece îi defavorizează pe cei care nu dispun de timpul necesar pentru învățare din cauza cauzelor complexe pe care le au în judecare/instrumentare (care presupun măsuri preventive, măsuri operative, supravegheri tehnice, e.t.c.) sau pe cei ce exercită atribuții în funcții de conducere și nu au cui să le delege în această perioadă, așadar, exact cei care ar avea un merit suplimentar pentru a promova; deși acest sistem are avantajul de a înlătura până la minim subiectivismul în evaluare, el suferă foarte mult în relevanță, din perspectiva obiectivului pe care și l-a propus, pentru că nu surprinde decât o singură valență din abilitățile pe care trebuie să le dețină magistratul și anume pregătirea la nivel teoretic (care, în cazul acestor teste rezidă doar în capacitatea de memorare a unui volum mare de informații într-un timp determinat), iar acest aspect nu reprezintă nici pe departe o garanție a promovării celor mai capabili dintre magistrați.

Este trist să observăm că nici măcar în cazul magistraților, o categorie profesională de elită, sistemul de evaluare și departajare nu depășește un nivel de

rafinament și profunzime care să-l desprindă de paradigma generală, înrădăcinată de decenii în învățământului românesc, adică *„sfânta treime a învățatului pe de rost, extemporalului și notei"*. Deși suporterii acestei maniere flutură stindardul lipsei de subiectivism pe care îl asigură, în realitate, cred că el a fost ales din motive de convenienţă pentru că nici nu complică viața examinatorilor și nici nu devoalează incompetența formatorilor. Doresc să precizez că eu, personal, am trecut toate aceste examene, atât pentru avansare în grad profesional cât și pentru funcții de conducere, așadar nu fac aceste critici animat fiind de sentimente de frustrare. Tocmai acest aspect mă îndreptățește să critic, ceea ce cred că este de criticat.

În vederea surmontării acestor neajunsuri legate de modul în care sunt organizate testările teoretice din cadrul concursurilor de promovare în grad profesional, aș propune o modalitate mult mai flexibilă, adaptată la categoriile de candidați și cu un minim impact asupra bunului mers al activităților din instanțe și parchete. Este vorba de genul de testare adoptat pentru verificarea cunoștințelor de limbă străină din centrele Thomson Prometric (ex. TOEFL) sau de pe platformele universitare MOODLE. Ele constau în crearea unor baterii de teste care se soluționează pe computer, într-un timp determinat, în centre special amenajate și fiecare test este constituit din întrebări selectate aleatoriu de programul informatic dintr-o bază de date care cuprinde un număr mare de întrebări grupate pe materii și dificultate. Acest gen de test poate fi oricând disponibil celor care se înscriu la concurs și implicit, dispensează C.S.M. de organizarea testării scrise a unor sute de magistrați deodată. Pe de altă parte, centre de testare de acest gen ar putea fi organizate la nivel regional, nefiind, așadar, necesară deplasarea la București a tuturor candidaților din țară. În fine, pentru ordonarea activităților ar putea fi organizate astfel de testări de mai multe ori pe an sau, pur și simplu, ori de câte ori se înscrie candidatul, cu precizarea că odată respins, o nouă testare să fie programată numai după trecerea unei perioade de timp. O organizare de acest gen ar permite și magistraților o alegere a perioadei optime în care să se pregătească și să susțină examenul.

În altă ordine de idei, aș propune o decuplare a gradelor profesionale de nivelul instanței, în sensul în care, odată cu parcurgerea unor stagii de vechime, magistrații să aibă posibilitatea să treacă în trepte/grade profesionale succesive (de genul I, II, III, e.t.c.) iar promovarea efectivă la o instanță/parchet de nivel ierarhic superior să se facă prin concurs, dacă magistratul a deține o anumită treaptă profesională stabilită prin lege. Avantajul unui astfel de sistem ar fi acela al flexibilității. El ar fi menit să permită magistratului accederea în trepte

profesionale succesive, incluzând o remunerație corespunzătoare iar ocuparea efectivă a unui post în cadrul instanței/parchetului de rang superior, să fie făcută în baza unui examen.

*2.2.2. **Promovarea în funcții de conducere.*** Procedurile de alegere a magistraților care ocupă funcții de conducere este una foarte importantă pentru buna funcționare a instanțelor și parchetelor și apreciez că are, la rândul ei, câteva deficiențe semnificative atât în modul de concepere cât și în modul de materializare. Se reține o primă observație, și anume că funcțiile de conducere de la ambele categorii de magistrați dar cu precădere de la nivelul parchetelor cunosc nu mai puțin de 4 tipuri de proceduri: una pentru funcții de conducere până la nivel de prim procuror adjunct (șefi secții, servicii, birouri); una pentru primii procurori/procurori generali și adjuncții acestora de la nivel judecătorii până la curți de apel inclusiv; una pentru procurorul general al P.I.C.C.J., șefii D.N.A., D.I.I.C.O.T. alți șefi de direcții din P.I.C.C.J. și adjuncții acestora; procedura șefilor S.I.I.J (chiar dacă în prezent este abrogată prin lege, ea merită enumerată pentru a reliefa o imagine de ansamblu a situației de până în urmă cu puțin timp).

Dincolo de faptul că procedurile specifice de numire în funcții de conducere ale fiecărei categorii sunt semnificativ diferite în conținut, în mod paradoxal, ele au trăsături comune în ceea ce apreciez ca fiind aspectele deficitare: niciuna dintre ele nu ia în considerare ca un criteriu de promovare, cuantificabil în nota finală, să fie gradul de încredere al colectivului (birou, serviciu, secție, parchet) pe care urmează să îl conducă candidatul (cu excepția primei categorii, care prevede o consultare, necuantificabilă, a secției/serviciului); nu există, de asemenea, un criteriu cuantificabil al încrederii pe care i-o acordă șefii direcți sau un organ de conducere colectivă (cu excepția primei categorii în care se solicită un aviz al colegiului de conducere, dar necuantificabil); niciuna dintre proceduri nu prevede ca element cuantificabil în nota finală, aprecierea activității profesionale a candidatului (ar putea constitui o palidă excepție, cerința în cazul unora dintre procedurile mai sus enumerate, a depunerii la dosarul de candidatură a unui număr de lucrări reprezentative pentru candidat dar acest demers este unul pur orientativ pentru comisie și necuantificat în notă).

Există apoi, separat, pentru fiecare dintre aceste proceduri, observații critice, cu privire la cerințele specifice. Astfel, în cazul concursurilor pentru funcțiile de prim procuror/procuror general și adjuncții acestora, se observă că sunt instituite proceduri mai detaliate, cuprinzând mai multe examinări și mai

multe probe, ceea ce denotă o atenție mai mare a legiuitorului pentru respectivele funcții, dar există și în cazul acestora, anumite neajunsuri în modul de concepere, pe care le-aș aminti, într-o manieră sintetică. Prima dintre ele ar fi aceea că examinarea proiectelor de management se face de către o comisie care, deși apare ca fiind atent aleasă în structura ei (magistrați cu funcții de conducere, specialiști în management și psihologi), cuprinde în realitate, persoane care nu își leagă în niciun fel responsabilitatea deciziei de parcursul viitor al candidatului ales. Observăm, așadar, că, deși examenul prevede o multitudine de raportări la managementul din mediul privat (a se vedea, nivelul semnificativ al ponderii acestui domeniu în cadrul bibliografiei obligatorii pentru examen), este încălcată o regula de bază al acestuia într-o astfel de alegere și anume că, în cele din urmă, *stakeholder-ul* (partea interesată) *decide*. În cazul acestor funcții, așa cum am arătat anterior, nici colectivul și nici factorii de conducere de la nivelul ierarhic superior, adică exact entitățile cu care interacționează magistratul din funcția de conducere, nu au niciun cuvânt de spus. Mai rău decât atât, cu referire strictă la candidații care participă la concurs pentru un al doilea mandat, este absolut de neînțeles că nu există niciun fel de pârghii de evaluare a activității din primul mandat. Acest aspect suscită serioase semne de întrebare cu privire la semnificația reală a prezentării unui proiect de management, astfel: dacă implementarea lui nu interesează pe nimeni, atunci de ce i se rezervă o procedură de prezentare foarte pretențioasă și cu pondere semnificativă în nota finală? Nu reprezintă această probă, cumva, o procedură eminamente formală și pretins obiectivă care camuflează un exercițiu de alegere subiectiv, lipsit de relevanță prin raportare la obiectiv și de responsabilitate pentru factorii care decid?

În mod suplimentar față de cele de mai sus, îmi exprim o părere personală cu privire la lipsa de utilitate a probei constând în prezentarea unui program de management, în cele mai multe dintre situații. Activitatea organelor judiciare este, în aproape toate sectoarele, extrem de bine reglementată, atât în texte de lege cât și în actele normative subsecvente. Practic, atribuțiile de conducere a șefilor de instanțe și parchete sunt jalonate de aceste dispoziții într-o manieră copleșitoare iar marja în care pot aceștia acționa potrivit talentului și pregătirii lor din domeniul managementului s-ar limita la doar câteva aspecte: relaționare, comunicare, motivare, atribuții legale specifice funcției de conducere și decizii organizatorice și administrative. Dintre acestea, primele trei aptitudini sunt verificate în testul scris privind evaluarea cunoștințelor teoretice dar rezultatul nu oferă nicio garanție că un candidat anume, dacă are cunoștințele necesare, le va și aplica. Referitor la atribuțiile specifice, se observă că în bibliografia pentru

susținerea testului scris se regăsesc atribuții prevăzute în legi și regulamente, așadar, există o verificare a acestor cunoștințe. În ceea ce privește atribuțiile prevăzute în Codul de procedură penală, însă, în mod surprinzător, nu există nicio cerință, în ciuda faptului că un volum considerabil din activitatea prim procurorului/procurorului general, este dedicată exercitării acestor atribuții. În fine, singurul aspect care ar putea constitui un temei real pentru prezentarea unui proiect de management ar fi acela al verificării unei viziuni organizatorice a candidatului, cu referire la măsurile concrete pe care le consideră adecvate pentru surmontarea unor neajunsuri sau îmbunătățirea activității din unitate. Demersul este, totuși, unul lipsit de consistență pentru că dacă în cadrul unor instanțe și parchete de dimensiuni mari, există rațiunea de a avea un proiect de management, în cele mai multe situații, în fața comisiei se prezintă proiecte de management pentru instanțe sau parchete mici, care au încadrate 1-2 posturi sau nu sunt deloc încadrate și pentru care este ridicolă însăși invocarea noțiunii de proiect de management. În plus, rămâne valabilă întrebarea, dacă cele mai strălucite și ingenioase proiecte nu sunt prevăzute cu pârghii de verificare a implementării lor, atunci la ce folosesc ele? Nu favorizează acest gen de concurs apariția unui soi de lideri logoreici, superficiali și ipocriți, care vând iluzii unei comisii dar în privința cărora nu există prevăzută nicio formă de decont față de propriile colective, în privința implementării proiectelor pe care și le-au asumat?

Dacă este să ne referim la testul scris din cunoștințele de management și comunicare, cea de-a două probă esențială care reprezintă jumătate din nota finală, observăm că el are, în principiu, aceleași păcate precum cele invocate în cazul examenelor teoretice pentru promovarea în grad profesional superior: testează capacitatea candidatului de a memora un volum mare de informații, din domenii discutabile ca relevanță, într-un timp limitat; favorizează, prin urmare, magistrații cu sarcini profesionale mai ușoare și mai mult timp la dispoziție în timp ce îi defavorizează pe cei a căror activități profesionale le acaparează majoritatea timpului; face, de multe ori, o departajare a candidaților care concurează pe același post, pe criteriul cunoștințelor teoretice din domenii care au o periferică importanță în evaluarea unui bun manager.

În vederea redresării acestor neajunsuri, aș propune ca testarea cunoștințelor de management să fie făcută nu prin testarea simultană a sute de magistrați, în cadrul unui calendar anual de examene. Propun înființarea unor module de management a instanțelor și parchetelor, în cadrul pregătirii profesionale continue a magistraților iar la finalul acestora, participanții să fie testați cu privire la cunoștințele din domeniu, în maniera unor teste de genul celor

pe care le-am amintit anterior, la capitolul dedicat avansării în grad profesional. Calificativul obținut, valabil o perioadă de timp stabilită (spre ex. 3 ani) și cu posibilitatea ca magistratul să dea din nou acest test dacă dorește, alături de celelalte criterii despre care am făcut amintire mai sus, să constituie unul dintre criteriile de ocupare a funcției de conducere.

În fine, cea mai spinoasă problemă în legătură cu promovarea magistraților în funcții de conducere se observă la categoria celor de la vârful ierarhiei (a treia categorie mai sus prezentată) care presupune, în esență, că rolul determinant în stabilirea persoanelor care vor ocupa aceste funcții, îl are Ministrul Justiției. E adevărat că procedura mai prevede o avizare din partea C.S.M. și o decizie a Președintelui României dar, așa cum este deja cunoscut, avizul C.S.M. este unul consultativ iar marja de refuz a numirii de către Președintele României este serios diminuată prin jurisprudența C.C.R. în materie. Prin urmare, numirea acestor procurori reprezintă un demers eminamente politic (chiar dacă este camuflat uneori de activități de selectare pretins obiective a candidaților de către M.J.) iar faptul că această procedură a rămas în coordonatele mai sus prezentate, denotă, în mod clar, o intenție aproape nedisimulată a clasei politice de a avea un control asupra acestor numiri, cu impactul afectării, în mod inerent, a independenței actului de justiție. Au fost puține încercări de a pune în discuție modificarea acestor proceduri, și de fiecare dată au rămas în stadiu de proiecte. În ce mă privește, nu sunt adeptul unui transfer integral al deciziei de numire exclusiv la secția pentru procurori a C.S.M., și în general pentru capitalizarea integrală a deciziei de către o altă entitate. O procedură cu adevărat inspirată de spirit democratic și echidistant ar fi aceea care implică decizia cumulativă a mai multor entități, corelativ cu reglementarea unor profiluri profesionale ale candidaților, adecvate funcțiilor respective.

Discuția cu privire la modalitatea în care a fost reglementată organizarea și funcționarea S.I.I.J., precum și ocuparea funcțiilor de conducere în cadrul acestei structuri, deși apare ca fiind lipsită de utilitate în contextul desființării prin lege a acestei structuri, este important, totuși, a fi menționată și numai pentru simplul fapt de a conștientiza magistrații în ce manieră se poate concretiza colaborarea toxică dintre o parte a aleșilor lor în C.S.M. și o coaliție politică majoritară, atunci când ambele sunt interesate de compromiterea luptei împotriva corupției și de crearea unei structuri cu rol de „liniștire" a magistraților incomozi. Este, așadar, exemplul cel mai elocvent pentru conștientizarea modului serios în care magistrații trebuie să se aplece asupra alegerilor C.S.M. Indiferența și superficialitatea pot să scoată în față personaje absolut inacceptabile, toxice,

animate numai de interese meschine, dar care clamează că reprezintă interesele colegilor și ale bunului mers al justiției.

*2.2.3. **Delegarea, detașarea și transferul magistraților.*** Aceste activități care intră în apanajul exclusiv al C.S.M. nu reprezintă, în esența lui, un aspect care să ridice serioase motive de dezbateri. În principiu, ele fac parte din activitatea de rutină a C.S.M. iar modul în care s-au desfășurat ele în trecut, suscită doar pe alocuri, anumite critici. În primul rând, se impune o observație cu privire la delegările și mai ales detașările magistraților la alte instituții decât instanțe și parchete. În trecut, acest gen de cereri au fost aprobate de C.S.M. la cote inacceptabile, fiind cunoscute un număr mare de cazuri în care magistrații au fost detașați prin diferite ministere, agenții sau instituții publice fără nicio tangență cu sistemul judiciar și cu activitatea magistraților. Aceștia au cumulat venituri atât ca magistrați cât și de la aceste instituții, fapt pentru care, au creat o dublă premisă de inechitate: una de ordin general, pentru că este firesc ca statul să remunereze la un nivel foarte bun magistrații, dar numai în considerentul desfășurării activităților lor specifice; una de ordin particular, în sensul în care, orice detașare în altă unitate, afectează încărcătura celorlalți colegi care, în mod inevitabil, vor prelua lucrările ce i-ar reveni celui detașat. Este adevărat că ultimele modificări legislative au redus plaja de instituții unde pot fi detașați magistrații dar, și în aceste condiții, rămâne la nivelul membrilor C.S.M. sarcina de a gestiona în mod corect și echitabil acest fenomen iar garanții în acest sens nu pot fi instituite decât prin alegerea în C.S.M. a unor persoane caracterizate de rezonabilitate și caracter. Principiul după care ar trebui să se ghideze membrii C.S.M. în luarea acestor decizii este acela că trebuie să primeze interesul sistemului judiciar și nu cel personal, al magistratului care solicită detașarea.

*2.3. **Pensionarea magistraților.***

Acest subiect este, în prezent, unul extrem de controversat și de dezbătut pe canalele media și în cercurile politice, fie ca atare, fie într-un context mai larg al pensiilor speciale (adică a tuturor acelora care excedează nivelului aferent stagiului de contributivitate). Prin urmare, faptul că există astfel de dezbateri, duce la concluzia că există și nemulțumiri în spațiul public și în societate din cauza unor discrepanțe și inechități de tratament față de alte categorii sociale. Se impune observația că discuțiile controversate pe acest subiect au populat cu intensitate spațiul dezbaterilor publice doar în ultimii ani, pentru că în urmă cu mai bine de 10 ani, ele nu existau, sau în orice caz, nu la acest nivel de frecvență.

În esență, subiectul rezidă în faptul că un magistrat, având o vechime de 25 de ani în această activitate sau asimilată acesteia, poate să se pensioneze, indiferent de vârstă (care în multe cazuri este mai mică de 50 de ani) și primește o pensie care, potrivit normelor legale de calcul din prezent, este mai mare decât indemnizația netă, în plată, cu câteva mii de lei, de la caz la caz. Aceasta fiind premisa legală, în mod inerent, ea suscită discuții pe mai multe paliere, toate având ca substrat percepția unei vădite favorizări a acestei categorii profesionale față de altele.

Este lesne de identificat în ce ar consta aceste nemulțumiri: vârsta de pensionare este una mult mai mică decât în cazul celorlalte categorii profesionale (exceptându-le doar pe cele din sistemul național de apărare și ordine publică, în care există reglementări similare) deoarece legea permite pensionarea cu drepturi depline a unui magistrat cu până la 15 – 17 ani mai devreme decât vârsta standard de pensionare reglementată legal; cuantumul pensiei, mai mare decât salariul (care și acesta este substanțial mai mare decât salariul mediu pe economie) este de natură să nemulțumească celelalte categorii profesionale deoarece, partea ce excedează nivelului aferent contributivității este susținută de la bugetul de stat, adică din bani publici; faptul că pensia de magistrat este mai mare în cuantum decât salariul face irezistibilă tentația de pensionare pentru cei ce îndeplinesc condițiile, dar numărul ridicat al acelora care părăsesc sistemul determină un efect devastator pentru sistem, cu atât mai mult cu cât, imensa lor majoritate sunt la apogeul potențialului profesional; reducerea masivă a schemei de încadrare determină o dublă frustrare în rândul magistraților rămași în sistem deoarece ei se văd în situația de a încasa venituri mai mici fiind în activitate decât colegii lor care nu sunt în activitate și în același timp, să suporte o creștere semnificativă a volumului de muncă ca urmare a preluării sarcinilor profesionale ale colegilor pensionați.

Aceste condiții ale pensionării magistraților par a fi desprinse dintr-un scenariu distopic, croit parcă pentru ca sistemul judiciar să se scufunde în propria matcă. Dacă este să facem un recurs la o celebră vorbă populară pentru a zugrăvi și mai bine tabloul, suntem în situația proverbului care spune că *„un nebun aruncă piatra în apă și 10 înțelepți nu pot să o scoată"*. E limpede că în cazul pensiilor magistraților *„piatra a fost deja aruncată"* și, ca să continui comparația stilistică, mi-e teamă că nu sunt încă suficient de mulți *„înțelepți"* competenți să o scoată. Modificarea bruscă și radicală a oricăror dispoziții legale dintre cele referitoare la vârsta de pensionare, vechime în magistratură și cuantum al pensiei, ar genera nemulțumiri și implicit acțiuni cu mare potențial de câștig în instanță. Magistrații

în prag de pensionare s-ar simți, de bună seamă, discriminați, pentru faptul că li s-ar stabili condiții de pensionare diferite în condițiile unor premise similare cu cele ale colegilor deja pensionați sub imperiul actualei legislații. Pe de altă parte, rămânerea acestui cadru legal este de natură să perpetueze nemulțumirile societății, și deopotrivă, ale magistraților în activitate și cu perspectivă îndepărtată de pensionare.

Cu referire la acest subiect, consider că dacă face o corectă evaluare, orice magistrat trebuie să fie conștient că rămânerea reglementărilor actuale, deși realmente extrem de atractive pentru cei pensionabili în prezent, datorită nemulțumirilor pe care le determină în societate, s-ar putea să sufere consecințe dramatice pe termen lung. Legiuitorul poate interveni asupra acestor pensii, fie prin impozitarea substanțială a părții din pensie ce nu se bazează pe contributivitate, fie prin introducerea de noi taxe sau impozite (a se vedea în acest sens, ultimele reglementări legale privind contribuția la asigurările de sănătate), cu consecința diminuării lor considerabile. Un astfel de scenariu se poate dovedi extrem de traumatizant pentru magistratul pensionat ce a avut o anumită proiecție asupra veniturilor sale viitoare și care din motive ce nu-i aparțin, se reduc în mod substanțial, în condițiile în care pasul cvasi-ireversibil al pensionării a fost deja făcut.

Dintr-o altă perspectivă, sistemul nu poate rămâne în această paradigmă a pensionării și din motive ce țin de normala sa funcționare. Distinct de ceea ce am amintit deja despre sentimentul de frustrare al magistraților în activitate și cu orizont îndepărtat de pensionare, sistemul de pensionare dinamitează pur și simplu interese prioritare ale sistemului judiciar privind încadrarea corespunzătoare a schemelor, stabilitate, pregătire și experiență profesională. Cei mai pricepuți și experimentați magistrați părăsesc sistemul, lăsând în urma lor scheme descoperite și magistrați lipsiți de experiență. Hemoragia pensionărilor va ajunge în scurt timp la un nivel dramatic datorită faptului că în viitorul apropiat un număr foarte mare de magistrați angajați în anii 1996 – 2000 vor îndeplini cerințele legale de pensionare.

Concluzionând, în ceea ce privește redresarea acestui sistem care prevede pe de o parte, avantaje extrem de ispititoare și practic de nerefuzat privind pensionarea dar care, pe de altă parte, lovește din plin sistemul judiciar în zona de încadrare și competențe profesionale, soluțiile nu pot fi nici simple și nici rapide. Îndrăznesc să sugerez ca soluție, o reglementare privind condițiile de pensionare care să se bazeze pe coordonate rezonabile și acceptate de societate în ceea ce privește elementele sensibile: cuantum al pensiei, vârstă și vechime. Apoi,

odată adoptate aceste standarde, ele ar trebui să fie implementate în mod gradual, etapizat, cu pași mărunți, de maniera în care să se ajungă la target-ul propus într-un orizont rezonabil de timp iar trecerea la noile standarde să nu se facă prin modificări traumatizante de la o generație la alta a magistraților care se pensionează.

Un ultim aspect al problematicii pensionării ar fi cel legat de vechimea în magistratură. Există, neîndoielnic, păreri controversate cu referire la justețea asimilării altor activități profesionale din sfera juridică, ca vechime în magistratură, în calcul pentru condițiile de pensionare. Există, de asemenea, astfel de opinii controversate și cu privire la care anume dintre profesiile juridice să fie asimilate ca atare. În ce privește acest din urmă aspect, există un subiect foarte discutat, respectiv dacă vechimea în funcția de lucrător de poliție judiciară ar trebui să fie, de asemenea, luată în considerare, ca vechime în magistratură.

În privința ambelor aspecte mai sus menționate, opinez că mai întâi trebuie stabilit în mod clar care este rațiunea și obiectivul acestor echivalări și apoi, în ce măsură una sau alta dintre activități, răspunde cerințelor avute în vedere de legiuitor. În ce mă privește, ca opinie de principiu, consider că nu este lipsită de temei o astfel de asimilare a vechimii diferitelor activități din sfera judiciară. Dacă sunt exercitate în condițiile unei diligențe normale, ele incumbă o anumită intensitate, implicare fizică și psihică, stres și solicitare aidoma celei din magistratură. Cu toate acestea, nu este o sarcină ușoară să fie identificate în mod corect activitățile profesionale care oferă aceste coordonate de similitudine. În contextul discuțiilor privind includerea activității lucrătorilor de poliție judiciară în această categorie, opinez că da, ea este justificată. În definitiv, activitatea organelor de poliție judiciară este cât se poate de bine ancorată în normele procesual penale și, mai mult decât atât, există o gamă foarte mare de competențe procesuale care sunt identice cu ale procurorilor. Cu alte cuvinte, nu ar trebui să fie niciun fel de reținere a legiuitorului în a include acest gen de activitate în rândul celorlalte care sunt asimilate. De dragul comparației, am putea arăta că munca lucrătorilor de poliție ar avea o justificare mult mai mare în a fi astfel echivalată decât, spre exemplu, aceea a unui jurist de societate comercială obscură, fără prea mare tangență cu procedurile judiciare. Cred că reticența legiuitorului de a lua în considerare și acest gen de activitate profesională se datorează mai degrabă unor rațiuni pragmatice decât unei juste evaluări. Un număr foarte mare de lucrători de poliție judiciară au dat examene și au intrat în magistratură (este foarte posibil ca aceștia să reprezinte cea mai mare categorie care și-a schimbat profesia și a ales magistratura) iar echivalarea stagiului din

activitatea anterioară ca vechime în magistratură ar crea premisele de pensionare pentru încă un contingent semnificativ de magistrați, pe lângă cel deja pensionabil în condițiile actualei legislații. Deși este de înțeles această situație din perspectiva interesului de a nu bulversa bunul mers al sistemului judiciar, nu este totuși firesc să fie aplicate tratamente discriminatorii față de diferite categorii profesionale, ca o măsură de „pansare" a efectelor dezastruoase pe care le-au generat modificările legislative iresponsabile operate la un moment dat, de o majoritate parlamentară interesată în destabilizarea sistemului judiciar.

Indiferent cum va stabili pe viitor legiuitorul în această privință, constatăm că deocamdată rămâne o vulnerabilitate evidentă, în privința căreia nu se poartă discuții, faptul că nu există obligația unui stagiu minim de profesare ca magistrat, a celor care intră în sistem din alte profesii juridice, pentru ca această echivalare a activității juridice anterioare să conteze în calculul vechimii în magistratură. Această omisiune a avut drept consecință angajări în magistratură din rațiuni speculative, pe perioade scurte și minim necesare pentru pensionarea ca magistrat, în considerentul unei vechimi mult mai mari în alte profesii juridice. O astfel de pârghie de siguranță, apreciem ca fiind absolut necesar a fi adoptată pentru a exista garanții că această echivalare este o măsură corectă și justificată și nu o oportunitate pentru speculanți.

3. Consiliul Superior al Magistraturii

În configurația sistemului judiciar din România, în ultimii 18 ani, C.S.M. a jucat un rol foarte important, fiind o instituție care, exceptând procesul legislativ (unde are un rol consultativ), deține toate atributele ce țin de organizarea și funcționarea instituțiilor judiciare, de cariera magistraților, de instanță disciplinară, dar mai presus de toate, este instituția menită să garanteze independența justiției.

Din perspectiva compunerii acestei instituții, observăm că, ea este alcătuită din 3 grupuri mari: membrii aleși pe perioada unui mandat, reprezentanți ai magistraților de la toate nivelele ierarhice ale instanțelor și parchetelor; membrii de drept pe perioada cât ocupă funcțiile de șefi ai structurilor de la cel mai înalt nivel al instanțelor și parchetelor și de Ministru al Justiției; membrii desemnați de Senatul României, din partea societății civile.

Nu intru în detaliu cu privire la analiza fiecărui atribut al consiliului dar am să mă refer la câteva aspecte care, în opinia mea sunt criticabile și care, s-au dovedit ca vulnerabilități ale sistemului, de-a lungul timpului.

O primă abordare este cea referitoare la această componentă eterogenă a consiliului, constând din categorii diferite de membri, un melanj care pare să fi fost gândit de legiuitor în scopul ponderării unor interese divergente sau a obiectivizării deciziilor. Este foarte adevărat că membrii C.S.M. au atribuții distincte în funcție de categoriile din care provin și parte dintre ei (membrii de drept și reprezentanții societății civile), nu pot să decidă în toate materiile date în competența consiliului. Sunt prevederi firești și dacă este să facem observații referitoare la aceste categorii, una dintre ele ar fi aceea referitoare la locul și rolul celor 2 reprezentanți ai societății civile. Dincolo de faptul că au suscitat tot timpul bănuieli privind faptul că ei reprezintă de fapt o sinecură politică (sunt aleși de o majoritate politică din Senatul României) sau că ar avea o misiune camuflată de a susține în cadrul consiliului anumite interese de ordin politic, în realitate au o pondere minoră în activitățile de substanță ale consiliului, astfel încât, există semne serioase de întrebare dacă există sau nu, o utilitate reală în includerea lor ca membri.

Cea mai spinoasă problemă pe care o semnalez, însă, din perspectiva componenței C.S.M. este legată de reglementarea numărului de membri, pe categorii și nivele ierarhice. Am prezentat deja, încă din debutul acestui material, un punct de vedere asupra modului total neadecvat în care sunt chemați magistrații să își aleagă reprezentanții, respectiv, fără a-i cunoaște pe candidați decât din aceste expuneri ale unor obiective de urmărit, eventual din întâlniri cu colectivele de magistrați și prea puțin din activitatea curentă a acestora. Prin urmare, cerința *reprezentativității* suferă enorm, în condițiile în care colectivele de magistrați nu au o cunoaștere clară a personalității, capacității profesionale și a caracterului candidaților. Este și motivul pentru care, în urma acestor alegeri au apărut membri ai C.S.M. de condiție detestabilă și cu o agendă total diferită față de cea vehiculată înainte de alegeri.

Mai mult decât atât, elementul de reprezentativitate este cu atât mai mult distorsionat, cu cât, reprezentanții magistraților (cu excepția celor de la instanța supremă și de la parchetul de pe lângă aceasta) pot intra în consiliu dacă obțin o majoritate relativă a voturilor. Practic, cel ce a întrunit cele mai multe voturi la nivel național, chiar dacă procentul este unul infim (15-20% din totalul alegătorilor), va fi reprezentantul instanțelor/parchetelor din toată țara, de pe respectivul palier ierarhic. În practică s-a dovedit că acest gen de vot favorizează curțile de apel mari și parchetele de pe lângă acestea (spre exemplu, 80% dintre reprezentanții procurorilor sunt de la parchete din București), care își pot impune în mod facil candidații, din moment cu nu e necesară o majoritate absolută.

O altă nedumerire, este cea legată de numărul pe care legea îl prevede pentru reprezentanții de la fiecare dintre nivelele ierarhice ale instanțelor și parchetelor. Este de neînțeles de ce, spre exemplu, în cazul judecătorilor, este alocat un număr de 3 reprezentanți la curțile de apel, în timp ce toate celelalte nivele au 2 reprezentanți, și aidoma, de ce la nivelul parchetelor de pe lângă tribunal sunt atribuite 2 locuri, în timp ce la celelalte nivele ierarhice este atribuit câte un reprezentant. Motivația acestor alocări nu se întrevede câtuși de puțin pentru că dacă ar fi fost luat în considerare numărul de reprezentanți în C.S.M. proporțional cu numărul de magistrați sau cu numărul de instanțe/parchete atunci, nivelul judecătorie ar fi fost îndreptățit la un număr mai mare. Dimpotrivă, dacă s-ar fi avut în vedere însemnătatea structurii ierarhice, numărul mai mare de reprezentanți ar fi trebuit să revină instanței supreme și parchetului de pe lângă aceasta. În schimb, au fost alocate un număr mai mare de membri pentru nivelele intermediare, curți de apel și tribunale, în privința cărora, nu întrevedem nicio motivație rațională.

O altă consecință, vizibilă de-a lungul timpului, din perspectiva componenței C.S.M. este faptul că fiind constituit dintr-un număr relativ mic de persoane, acestea au fost, nu de puține ori, racolate în scopul servirii unor interese politice sau de grup, meschine. Practic niciun mandat dintre cele 3 parcurse de consiliu până în prezent, sub imperiul actualei legislații, nu a fost scutit de scandaluri, animozități dintre membri afișate în mod public, declarații cu iz politic, opinii personale fățiș exprimate în note dizarmonice cu cele ale majorității magistraților pe care i-au reprezentat și altele asemenea. Toate acestea denotă că reglementările în baza cărora este ales consiliul în prezent, permite astfel de derapaje. Pe de o parte, alegerea membrilor se face într-o cvasi-necunoștință de cauză în privința persoanelor candidaților iar pe de altă parte, decontarea activității membrilor C.S.M. față de magistrații care i-au ales, este practic inexistentă. Mai mult decât atât, așa cum am mai amintit anterior, prin modul cum au fost reglementate procedurile de revocare a membrilor de către colectivele de magistrați, acestea fac aproape improbabilă ipoteza desfășurării unui demers de acest fel, până la capăt.

Din perspectiva criticilor mai sus amintite, apreciez că o modificare a acestui mod de alegere a membrilor C.S.M. (atât ca număr cât și ca procedură) este absolut necesară iar modificările ar trebui operate de maniera în care să se ridice nivelul de reprezentativitate, să se reducă perioada mandatului (6 ani apare ca fiind unul extrem de mare și nejustificat), și să facă cât mai puțin posibilă imixtiunea factorului politic.

Reţin că în cursul anul 2012, când au fost iniţiate ample consultări în colectivele de magistraţi privind modificări în structura şi funcţionarea instituţiilor judiciare din România şi au fost solicitate opinii inclusiv de la experţi străini în domeniul judiciar, a existat un proiect de modificare a structurii şi alegerii C.S.M., foarte interesant, emis de un colectiv de experţi germani. El se suprapunea pe o viziune personală şi, în esenţă, prevedea că un C.S.M. cu o mai mare reprezentativitate, cu o mai mică posibilitate de acaparare şi influenţă a factorului politic sau al unor grupuri de interese, ar fi acela în care, fiecare curte de apel şi parchet de pe lângă curte de apel, la fel ca I.C.C.J. şi parchetul de pe lângă aceasta, ar avea propriul membru în C.S.M. E adevărat că în această compunere, C.S.M. ar cuprinde un număr mult mare de membri decât în prezent, dar acest aspect ar fi, în esenţă, tot unul benefic pentru că ar putea reconfigura în bine şi funcţiunile lui. Ar putea să existe mai multe complete de instanţă disciplinară, mai multe comisii de analiză a cererilor de transfer, delegare, detaşare, e.t.c., ar putea fi supravegheate mult mai eficient diversele comisii şi grupuri de lucru din aparatul C.S.M., ar putea fi livrate decizii cu mult mai mare greutate în situaţii în care C.S.M. este solicitat să avizeze proiecte legislative, ar fi mult mai obiectivizate propunerile de numire în funcţii de conducere a şefilor de instanţe şi parchete de la nivel înalt, e.t.c. Nu mai puţin adevărat este că un astfel de C.S.M., *„de largă respiraţie"* ar fi benefic şi sub aspectul scoaterii locurilor din C.S.M. de sub monopolul *de facto* al anumitor instanţe şi parchete şi implicit a unei corecte reprezentări la nivel naţional. La toate acestea, s-ar putea adăuga şi o modalitate de a institui o activitate cu caracter permanent doar pentru o structură de conducere, reînnoită în fiecare an, în timp ce pentru ceilalţi membri, activitatea în C.S.M. ar putea fi de tip *part-time job*, adică cu prezenţa la sediu doar în zilele în care s-ar desfăşura activităţile ce le intră în atribuţii. În rest, aceştia şi-ar putea desfăşura, în continuare, activitatea pe care o îndeplineau şi înainte de intrarea în C.S.M., cu diminuarea corelativă a volumului.

O astfel de configuraţie ar determina în mod sigur, un nivel mult mai mare de reprezentativitate al magistraţilor în C.S.M. Persoane echilibrate, care locuiesc în teritoriu, sunt cunoscute de colegii lor şi care nu sunt animate exclusiv de interesul promovării în carieră, ar putea să activeze în cadrul C.S.M., fără ca acest lucru să le afecteze familia şi viaţa personală. Este de notorietate faptul că, în prezent, datorită modului în care funcţionează C.S.M., el induce implicit o semnificativă reţinere din partea magistraţilor care locuiesc şi au familii în localităţi de pe întreg cuprinsul ţării şi nu îşi permit modificări traumatice în viaţa lor personală, pentru a activa în cadrul C.S.M. Sistemul actual exclude în mod

implicit această categorie de magistrați care din motive personale nu pot fi prezenți, în permanență, la sediul C.S.M.

4. Alte aspecte de interes pentru funcționarea sistemului judiciar

Reiterând observația anterioară privind posibilitățile limitate ale unui membru C.S.M. de a decide în materiile de importanță majoră pentru sistemul judiciar și, în mod special, în sfera de legiferare, din cauză că C.S.M. în ansamblul său are un rol neînsemnat în această privință, apreciez ca fiind importantă, totuși, exprimarea unor puncte de vedere cu privire la ce anume din segmentele instituționale care compun sistemul judiciar, ar necesita anumite restructurări sau reorganizări.

Printre prioritățile sistemului judiciar, se enumeră, în mod clar, *modificările din sfera proceselor penale și civile* de maniera în care să fie implementate acele dispoziții pe care le reclamă jurisprudența C.C.R., C.E.D.O. și C.J.U.E. precum și cele care apar ca fiind necesare, în mod evident, din practica instanțelor și parchetelor. Observăm că din acest punct de vedere, există o anumită stagnare la Ministerul Justiției, o temporizare și o abordare secvențială, în funcție de anumite imperative ale agendei politice și mai puțin în zona de substanță, structurală și de bună funcționare a sistemului.

Un alt aspect care se impune a fi reformat în profunzime ar fi acela al *Inspecției Judiciare* care, în prezent, apare ca o structură extrem de atipică față de celelalte din sistemul judiciar, caracterizată de o capitalizare excesivă de atribuții decizionale ale șefului structurii și cu o activitate care, pe de o parte suferă profund în calitate (potrivit statisticilor, un procent majoritar din soluțiile adoptate în cauzele disciplinare a fost infirmat de instanțele de judecată) iar pe de altă parte, dă senzația că funcționează cu viteze diferite în sancționarea magistraților pentru delicte de opinie, în funcție de zonele de sensibilitate politică pe care le deranjează aceste opinii. Interesul pentru controlul politic la vârf al acestei instituții a fost cât se poate de evident în urmă cu câțiva ani când am fost martorii unor demersuri de neimaginat într-un stat democratic, pentru menținerea, implicit cu instrumente nelegale, a anumitor persoane la conducerea instituției și, subsecvent, pentru recrutarea unui anumit profil de magistrați ca inspectori judiciari. Prin urmare, apreciez că se impune reformarea substanțială, din temelii, a modului de organizare și funcționare a Inspecției Judiciare, aceasta purtând în prezent o anatemă rușinoasă de instrument de control politic al magistraților.

Un subiect foarte discutat în mediul judiciar, îndeosebi din zona cu responsabilități în procesul penal, este cel al *poliției judiciare*. Sunt foarte multe voci care susțin că organizarea actuală a poliției judiciare și modul concret de funcționare a relației dintre procurorul care supraveghează urmărirea penală și organele de poliție, nu este unul care să genereze celeritate și calitate în soluționarea cauzelor. Printre motivele invocate ar fi acela că un număr foarte mare, din aproape toate structurile poliției, dobândesc acest statut, în ciuda faptului că bună parte din ei nu au pregătirea profesională corespunzătoare. Un alt motiv ar fi acela că, fiind încadrați în structuri operative ale poliției, aceștia răspund la dublă comandă: una strict pe cauze, de la procuror și cealaltă pe linie profesională, de la superiorii ierarhici. În ciuda faptului că în ultimii ani au fost făcute anumite modificări de natură legislativă și structural-organizatorică pentru a asigura pârghii eficiente de control la îndemâna procurorului, sunt încă multe posibilități de imixtiune dinspre zona ierarhic superioară a instituțiilor din care fac parte, precum și alte tipuri de activități profesionale care parazitează timpul și concentrarea polițiștilor pe cauzele penale și, implicit le afectează calitatea și celeritatea muncii. Date fiind aceste premise și multe altele de mai mică importanță dar cu aceleași efecte, au fost exprimate păreri privind oportunitatea trecerii poliției judiciare, sub autoritatea și controlul Ministerului Public, prin unitățile sale de parchet. Un argument bine fundamentat în sprijinul acestei idei este cel al rezultatelor foarte bune obținute în acest sens de D.N.A. și D.I.I.C.O.T. care au fie în propriul stat de funcțiune fie la dispoziție, structuri de poliție judiciară. Eficiența acestora este incomparabil mai mare decât în cazul clasicei relații de supraveghere a urmăririi penale.

În ceea ce privește subiectul, subscriu că o apropiere structurală și funcțională dintre cele două entități, parchet și poliție judiciară, nu poate avea drept consecință decât o îmbunătățire semnificativă a calității urmăririi penale. O preluare, însă, de către parchete a întregii structuri de poliție judiciară, așa cum funcționează ea în prezent, este practic imposibilă și ea nu ar rezolva fondul problemei. Polițiștii judiciari, așa cum am precizat anterior, în imensa lor majoritate, au printre atribuțiile de serviciu, pe lângă activități de urmărire penală, și alte atribuții ce țin de specificitatea structurilor din care fac parte. O preluare, *in corpore*, ar văduvi de personal, în mod evident, structurile de poliție destinat pentru aceste activități. Pe de altă parte, provocările logistice ale unei astfel de restructurări, ar fi imense pentru Ministerul Public. Prin urmare, în chestiunea supusă discuției, apreciez că se impune o abordare echilibrată, în sensul în care, pe de o parte să existe un corp al poliției judiciare, mult mai robust decât în

prezent, sub directa și nemijlocita îndrumare a parchetelor, dar cu siguranță, nu la dimensiunea corespunzătoare întregului corp de lucrători de poliție judiciară din prezent. Pe de altă parte, e necesar ca structurile de poliție să aibă scheme încadrate corespunzător în toate domeniile de activitate pentru că lipsa de personal calificat ar avea efectul invers al diminuării activităților de prevenție și corelativ, o creștere a infracționalității.

5. Concluzii

În ciuda faptului că am expus anumite puncte de vedere personale, în privința unor aspecte ce țin de buna organizare și funcționare a sistemului judiciar, revin asupra opiniei că alegerile pentru C.S.M. sunt un exercițiu al magistraților de a alege cele mai potrivite persoane și nu proiecte. Neajunsurile acestui sistem sunt, în esență, determinate de împrejurarea că magistrații sunt chemați să-și aleagă reprezentanții dintre candidați despre care au infime cunoștințe. Apoi, sistemul are deficiența majoră de a nu asigura o reprezentativitate corespunzătoare, fiind admiși candidații cu scorul cel mai bun, întrunind o majoritate relativă a voturilor dar care poate reprezenta un procent foarte mic din numărul de votanți. În fine, actualul sistem nu prevede nicio posibilitate de decontare a activității membrilor în fața colectivelor care i-au ales și o procedură aproape imposibil de materializat, de revocare a membrilor C.S.M.

Ținând cont de toate acestea, opinez că este de însemnătate capitală ca magistrații să analizeze atent candidaturile, să obțină informații despre candidați din cât mai multe surse, să treacă peste partizanate de grup, regionale sau de altă natură și să analizeze, în mod obiectiv, cine sunt cei pe care doresc să îi mandateze cu niște atribuții extrem de importante pentru ei: să îi judece, să le gestioneze parcursul profesional, să îi apere de imixtiuni și amenințări externe, să îi reprezinte cu demnitatea pe care o reclamă nobila profesie de magistrat.

În încheiere, în sensul celor mai sus expuse, am să invoc o secvență cinematografică care mi-a rămas în minte ca o pildă despre modul cum trebuie să judecăm oamenii, în felul în care își fac ei meseria, indiferent care ar fi aceasta. În vara anului 2021, în cadrul festivalului internațional de film T.I.F.F. din municipiul Cluj-Napoca, a rulat un film suedez intitulat *„Tigrii"*, constituind în fapt o biografie a fotbalistului de origine suedeză Martin Bengtsson. Acesta a avut o scurtă perioadă de activitate ca junior la faimosul club de fotbal Internaționale Milano, după care a abandonat definitiv cariera de jucător profesionist. Filmul pune în discuție problemele de sănătate mintală care apar la copii și tinerii ce aleg sportul de performanță și care presupune supunerea lor de la vârstă fragedă la niște cote de stres, solicitare fizică și psihică extrem de ridicate și cu consecințe majore asupra psihicului lor. În fine, ceea ce mi-a reținut atenția în mod deosebit

a fost discuția dintre managerul clubului italian și tânărul jucător suedez care, în ciuda talentului și determinării de care a dat dovadă până la un moment dat, tocmai „călcase strâmb", alături de alți colegi care erau mult mai preocupați de plăcerile pe care le oferea cu generozitate lumea mondenă unor vedete de fotbal. În această discuție moralizatoare, managerul i-a spus tânărului fotbalist că a văzut două feluri de ambiție la juniorii care s-au perindat pe la clubul respectiv: *o ambiție vulgară*, la cei mai mulți dintre jucători, care i-a impulsionat la început să aibă prestații bune în ideea de a încheia contracte grase, ca să câștige bani pentru vile, mașini scumpe și viață mondenă, dar odată îndeplinite aceste obiective, au început să aibă prestații modeste, mediocre; *o ambiție nobilă*, la foarte puțini dintre jucători, aceia care au devenit până la urmă vedete planetare, care au fost animați de ideea de a juca fotbal pentru frumusețea jocului, pentru spectacol, pentru tribune și fără să urmărească cu precădere câștigul financiar.

Deși am avut minime așteptări că tocmai din zona fotbalului să receptez cugetări de profunzime, recunosc că am avut o revelație auzind replicile acestui manager al clubului de fotbal italian. Cred că fiecare dintre noi, indiferent de profesia pe care o avem, suntem animați de ambele genuri de ambiție: cea vulgară și cea nobilă. Nu pot să accept ideea că singurul motiv pentru care ne alegem o anumită meserie este acela că ea reprezintă calea de valorificare la maxim a potențialului nostru de a realiza câștiguri materiale, asta însemnând exclusiv o ambiție vulgară de a profesa. Nici nu trebuie să fim atât de ipocriți încât să susținem ideea că am ales gândindu-ne exclusiv la rolul și însemnătatea profesiei noastre pentru societate sau comunitate și că toate celelalte considerente de ordin material sunt insignifiante, însemnând așadar că suntem animați doar de o ambiție nobilă de a profesa. Sunt convins că ambele determinări se regăsesc în decizia oamenilor de a-și alege și exercita profesia dar meritorii sunt doar aceia care au abilitatea de a păstra ponderea cuvenită dintre ele. E firesc ca într-o etapă incipientă a activităților profesionale, să prevaleze o ambiție vulgară, determinată de evidente necesități de ordin material pentru ca pe măsură ce intervine maturizarea profesională să se dezvolte o ambiție nobilă, motivată de dorința de perfecționare, stimă și respect, adică o profesare de dragul meseriei.

Așadar, prin prisma acestor pârghii motivaționale pe care le-am identificat mai sus, cred că dobândim abilitatea de a identifica cu mai multă ușurință, ce fel de ambiții îi animă pe unii sau pe alții dintre colegi în activitățile lor. Prin urmare, vă adresez, dragi colegi, îndemnul de a cântări cum se cuvine alegerea candidaților, să vă informați cât mai bine despre cine sunt ei, ce au făcut până în prezent în profesia lor, ce credeți că îi animă să intre în această competiție și dacă au ei capacitatea, personalitatea și caracterul să vă reprezinte.

În ceea ce mă privește, în cazul în care m-aș număra printre persoanele care vă suscită interesul în demersul de a cântări profilul procurorului pe care l-ați

prefera să vă reprezinte în C.S.M., aș îndrăzni să vă ofer câteva repere: sunt absolvent de I.N.M. din anul 1999; am peste 23 de ani de magistratură, din care 21 de ani în calitate procuror militar; având o jurisdicție teritorială întinsă pe 12 județe din Transilvania, am avut o semnificativă activitate itinerantă de-a lungul anilor și am intrat în sediile celor mai multe dintre unitățile de parchet din această zonă; am reușit, astfel, să cunosc o mulțime de colegi, am legat discuții profesionale și nu numai, le-am cunoscut neajunsurile, necazurile, dorințele și aspirațiile; am parcurs toate treptele carierei fără să ard etape; am avut satisfacția obținerii unor rezultate profesionale foarte bune, materializate în premii obținute la concursuri regionale și naționale de speță; în prezent conduc această unitate de parchet, în cadrul căreia am reușit să instaurez un climat de lucru armonios și un confort profesional pentru colegi, care să le permită obținerea de rezultate foarte bune; grație cunoașterii la nivel de fluență a două limbi străine, am absolvit un program de master la Universitatea din Amsterdam, am fost selecționat pentru participarea la un număr semnificativ de activități de pregătire profesională și schimburi de experiență la instituții judiciare din străinătate; am valorificat aceste informații și experiența dobândită într-o activitate publicistică de specialitate, o carieră didactică universitară și prin implicarea în activitățile Ministerului Public care au necesitat cunoașterea de limbi străine.

Decizia de a candida la alegerile C.S.M. a fost determinată, în primul rând, de propria evaluare a situației profesionale și personale care mă îndreptățește să cred că aș putea să valorific într-o formă superioară, în beneficiul celor pe care i-aș reprezenta, cunoștințele și experiența acumulate de-a lungul anilor. Foarte mult a cântărit recomandarea și sprijinul în acest demers pe care l-am receptat de la întregul colectiv, precum și de la colegii din cadrul altor unități de parchet. Nu în ultimul rând, aș aminti sprijinul familiei, pentru că un astfel de demers, dacă s-ar materializa favorabil, ar implica modificări majore în viața personală iar susținerea celor apropiați este un ingredient absolut necesar pentru reușită.

Dacă voi fi eu sau alți procurori, cei care vor reuși să câștige încrederea colegilor, este mai puțin important. Ceea ce contează cu adevărat este ca noii membri ai C.S.M. să fie persoane echilibrate, integre, cu caracter și personalitate, să fie apți să dea un nou impuls, o direcționare spre modernitate și eficiență a sistemului judiciar.

CLUJ-NAPOCA **21 MARTIE 2022**

SEMNĂTURA

DECLARAȚIE PE PROPRIA RĂSPUNDERE

Subsemnatul, ***LASCU ALEXANDRU LIVIU***, cetățean român, fiul lui , născut la data de în mun. domiciliat în mun. județu , CNP legitimat c având funcția de PRIM PROCUROR în cadrul **PARCHETULUI MILITAR DE PE LÂNGĂ TRIBUNALUL MILITAR CLUJ**, cunoscând prevederile art. 326 din Codul penal cu privire la falsul în declarații, după luarea la cunoștință a conținutului art. 7 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 317/2004, *declar pe propria răspundere, că nu am făcut parte din serviciile de informații înainte de 1990 și nu am colaborat cu acestea.*

Data 21.03.2022
CLUJ-NAPOCA

Semnătura .....

DECLARAȚIE PE PROPRIA RĂSPUNDERE

Subsemnatul, ***LASCU ALEXANDRU LIVIU***, cetățean român, fiul lui , născut la data de n mun. , județul , domiciliat în mun județul CNP , legitimat cu C având funcția de PRIM PROCUROR în cadrul **PARCHETULUI MILITAR DE PE LÂNGĂ TRIBUNALUL MILITAR CLUJ**, cunoscând prevederile art. 326 din Codul penal cu privire la falsul în declarații, după luarea la cunoștință a conținutului art. 7 alin. (4) lit. d) din Legea nr. 317/2004, *declar pe propria răspundere, că nu sunt și nu am fost lucrător operativ, inclusiv acoperit, informator sau colaborator al serviciilor de informații.*

Data 21.03.2022
CLUJ-NAPOCA

Semnătura .....

DECLARAȚIE PE PROPRIA RĂSPUNDERE

Subsemnatul, *LASCU ALEXANDRU LIVIU*, cetățean român, fiul lui [illegible] născut la data de [illegible] în mun. [illegible], domiciliat în mun. [illegible] județul [illegible] CNP: [illegible], legitimat cu C.I. [illegible], având funcția de PRIM PROCUROR în cadrul **PARCHETULUI MILITAR DE PE LÂNGĂ TRIBUNALUL MILITAR CLUJ**, cunoscând prevederile art. 326 din Codul penal cu privire la falsul în declarații, după luarea la cunoștință a conținutului art. 7 alin. (4) lit. e) din Legea nr. 317/2004, *declar pe propria răspundere, că nu am un interes personal ce influențează sau ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate și imparțialitate a atribuțiilor prevăzute de lege.*

Data 21.03.2022
CLUJ-NAPOCA

Semnătura .....